

J A A R V E R S L A G 2 0 1 4

Inhoudsopgave

Jaarstukken

Jaarverslag	
Profiel	3
Organisatie	3
Kerncijfers	6
Verslag van het verantwoordingsorgaan	6
Intern toezicht: samenvatting bevindingen visitatiecommissie	8
Toetsing naleving gedragscode over 2014	9
Verslag van het bestuur	10
Financiële paragraaf	18
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2014	25
Staat van baten en lasten over 2014	26
Kasstroomoverzicht over 2014	27
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2014	28
Overige gegevens	
Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten	46
Gebeurtenissen na balansdatum	46
Actuariële verklaring	47
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49
Bijlage 1 verzekerdenbestand pensioenregeling	51
Bijlage 2 specificatie beleggingen per 31 december 2014	53
Bijlage 3 Algemene ontwikkelingen in de pensioensector in 2014	54
Bijlage 4 grafieken	59

Jaarverslag

Profiel

Stichting Pensioenfonds Ecolab (verder te noemen: het pensioenfonds of het fonds), statutair gevestigd te Utrecht is opgericht op 21 december 2000. Het pensioenfonds is een afsplitsing van Stichting Pensioenfonds Henkel Nederland BV. De laatste statutenwijziging was op 26 juni 2014. In deze statutenwijziging is de implementatie van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen geregeld. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 30169998.

Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij koepelorganisatie de Pensioenfederatie.

Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement en daarmee het verlenen of doen verlenen van pensioenen en/of andere uitkeringen aan werknemers en voormalige werknemers en pensioengerechtigden en aan degene die door hen worden of werden onderhouden. De hoofdtak richt zich op het beleggen en beheren van pensioengelden en het verzorgen van uitkeringen aan daartoe gerechtigde deelnemers en gepensioneerden. Hiertoe wordt voor alle (gewezen) deelnemers circa EUR 100 miljoen aan vermogen belegd. Alle (gewezen) deelnemers zijn medewerkers of oud-medewerkers van de aangesloten ondernemingen van het fonds. De aangesloten ondernemingen zijn:

Ecolab B.V. en

Ecolab Production Netherlands B.V.

Organisatie

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was gedurende het verslagjaar 2014 als volgt:

<u>Werkgeversleden</u>	<u>Functie</u>	<u>Lid sinds</u>	<u>Einde zittingsduur</u>
R.J. Haggoort, Utrecht	Voorzitter	9-2012	onbepaald
X.R. de Vries, Rosmalen	Lid	5-2013	onbepaald
 <u>Werknemersleden</u>			
A.E. Jenner, IJsselstein	Lid	9-2012	2017
A.H. Goemans, Nijmegen	Lid	2-2014	2017
W. de Jong, Leiderdorp (gepensioneerden vertegenwoordiger)	Secretaris	3-2011	2017

In de loop van 2013 zijn er 2 vacatures ontstaan in het bestuur, waaronder de vacature van secretaris. Deze bestuurswisselingen hingen samen met organisatiewijzigingen binnen Ecolab BV. De heer W. de Jong heeft de functie van secretaris overgenomen. De heer S. Goemans heeft vanaf juni 2013 als aspirant bestuurslid de bestuursvergaderingen bijgewoond en is vanaf dat moment lid geworden van de communicatiecommissie van het pensioenfonds. Hij heeft diverse cursussen gevolgd om zijn deskundigheid op pensioengebied op het door De Nederlandsche Bank (DNB) vereiste niveau te krijgen. Zijn benoeming als werknemersbestuurslid is na het afronden van het inwerktraject in februari 2014 door de Algemene Vergadering van Deelnemers (AVD) goedgekeurd. In de tweede vacature voor een werknemerslid is voorzien door de benoeming van de heer A.E. Jenner tot werknemerslid. De heer Jenner was tot op dat moment bestuurslid namens de werkgever. Zijn benoeming is eveneens in februari 2014 door de AVD goedgekeurd.

Het bestuur bestaat vanaf februari 2014 uit 2 werkgeversleden en 3 werknemersleden waarvan 1 lid namens de pensioengerechtigden. De vacature voor 1 werkgeverslid als vervanger van de heer A.E. Jenner is op dat moment niet ingevuld. Dit hing samen met de Wet versterking bestuur pensioenfondsen. In het kader van de implementatie van deze wet per 1 juli 2014 was het noodzakelijk om uitvoerig stil te staan bij de diverse bestuursmodellen die deze wet mogelijk maakt. Het bestuur heeft na uitvoerig beraad besloten het paritaire bestuursmodel te handhaven. Belangrijk voordeel van dit model is de directe betrokkenheid in het bestuur van werknemers van Ecolab. Het bestuur heeft besloten de bestuursfuncties in dit paritaire model als volgt in te vullen: 5 bestuursleden, waarbij 2 namens de werkgever, 2 namens de werknemers en 1 namens de

pensioengerechtigden. Dit betekent dat er vanaf 1 juli 2014 met gewogen stemverhoudingen gewerkt wordt: de werkgeversleden hebben elk 1 stem en de bestuursleden namens de werknemers/pensioengerechtigden elk 2/3 stem.

Het nieuwe bestuursmodel met vijf bestuursleden is besproken met de werkgever, het verantwoordingsorgaan en de ondernemingsraad. Het verantwoordingsorgaan heeft een positief advies uitgebracht over voortzetting van het paritaire bestuursmodel vanaf 1 juli 2014 en de concrete invulling daarvan met vijf bestuursleden. De ondernemingsraad is in het nieuwe model de instantie die de werknemersleden van het bestuur benoemt. De noodzakelijke wijzigingen in de statuten zijn in de bestuursvergadering van 15 januari 2014 besproken en goedgekeurd. Het beoogde bestuursmodel/de nieuwe statuten zijn op 12 februari 2014 ter goedkeuring aan de AVD voorgelegd. Vanwege het niet aanwezig zijn van het benodigde aantal van tenminste 80% van de (actieve) deelnemers heeft vervolgens een 2e (schriftelijke) stemronde plaatsgevonden. In deze stemming is het beoogde paritaire bestuursmodel goedgekeurd. Het totaalpakket met wijzigingen in de governance van het pensioenfonds (waaronder de gewijzigde statuten) is vervolgens in maart 2014 aan DNB ter beoordeling aangeboden. DNB heeft vervolgens op 10 april 2014 aangegeven dat de statuten getoetst zijn aan de eisen van de Wet versterking bestuur pensioenfonds en dat er n.a.v. deze toetsing geen opmerkingen zijn. Hiermee is het traject tijdig afgerond, zodat het nieuwe bestuursmodel per 1 juli 2014 geïmplementeerd kon worden. Na die tijd hebben er geen wijzigingen in de bestuurssamenstelling plaatsgevonden.

Het bestuur heeft besloten dat het gekozen bestuursmodel en het werken met gewogen stemverhoudingen per 1 juli 2015 geëvalueerd zal worden. De ervaringen met het werken met gewogen stemverhoudingen zijn tot dusver prima.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan meerdere uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer en pensioenadministratie. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk blijft voor de uitbestede taken.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het pensioenfonds wordt gevormd door de voorzitter, de heer R.J.Hagoort en secretaris de heer W. de Jong als vertegenwoordiger van de werknemersleden. Het dagelijks bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het pensioenfonds, overeenkomstig de vastlegging in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN).

Uitvoeringsorganisatie

De uitvoeringsorganisatie is Ecolab B.V.. De werkzaamheden betreffen alle werkzaamheden van de uitvoeringsorganisatie op het gebied van de pensioenadministratie. Hieronder valt de deelnemers-, uitkerings-, en financiële administratie. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is een pensioenadministratie-overeenkomst opgemaakt.

Vermogensbeheerders

De vermogensbeheerders zijn State Street global Advisors, hierna te noemen SSgA, en KasBank. De totale beleggingsportefeuille van het pensioenfonds wordt beheerd door SSgA, KasBank draagt zorg voor de afdekking van het valutarisico en de uitvoering van de administratie hiervan. Het bestuur heeft maatregelen getroffen om toezicht te kunnen uitoefenen op de activiteiten van de vermogensbeheerder. Voor elke vermogensbeheerder afzonderlijk zijn beleggingsrichtlijnen vastgesteld. De vermogensbeheerders voeren de vermogensbeheeropdracht uit zoals vervat in deze beleggingsrichtlijnen. Deze richtlijnen hebben onder meer betrekking op een normale portefeuillestructuur, kwaliteit en diversificatie vereisten, wijze van rapportering en standaarden voor de resultaatbepaling. Hierbij is met name het monitoren van het beleggen binnen de door het bestuur afgegeven mandaten van belang. Bovendien wordt hierbij aandacht gegeven aan de juiste interpretatie en uitvoering van beleggingen in lijn met het strategische beleggingsbeleid dat door het bestuur aan de hand van de uitkomsten van de ALM-studie is vastgesteld. Gedurende het verslagjaar is er door het bestuur gewerkt aan het updaten van de contracten met KasBank en SSgA. Hierbij is er op toegezien dat de verplichtingen die voortvloeien uit de EMIR-regelgeving adequaat zijn vastgelegd.

Het bestuur laat periodiek een ALM-studie uitvoeren. Dit is voor het laatst in november 2011 gebeurd. Het bestuur heeft besloten om in het voorjaar 2015 een nieuwe ALM-studie te laten uitvoeren. Naast de impact van het nieuwe Financieel Toetsingskader voor pensioenfonds (nFTK), dat op 1 januari 2015 in werking is

getreden, voor o.a. de kostendekkendheid van de premie zullen in deze studie ook de gevolgen voor het financiële beleid (waaronder het premiebeleid) van het krimpende bestand van actieven onderzocht worden. De uitkomsten van de ALM-analyse kunnen aanleiding zijn het huidige strategische beleggingsbeleid (waaronder de renteafdekking) aan te passen.

Externe ondersteuning

Het pensioenfonds wordt bijgestaan door externe deskundigen voor actuariaat en risicobeheersing op zowel de korte als de lange termijn. Het bestuur laat zich op actuariael gebied adviseren door actuariael bureau Towers Watson.

Voor de controlerende taken zijn betrokken:

De certificerend actuaire, J.L.A. Schilder AAG van Towers Watson.

De externe accountant is F.M van den Wildenberg RA van KPMG Accountants N.V.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is op 1 januari 2009 ingesteld en is in 2014 als volgt samengesteld:

J. Zinger, Nieuwegein	Voorzitter
J.F.W de Bakker, Bavel	Secretaris
L.F. Wiertz, Purmerend	Lid

Het bestuur legt aan het verantwoordingsorgaan verantwoording af over het gevoerde beleid. Daarbij gaat het vooral om de vraag of het bestuur bij haar beleid op een evenwichtige manier rekening heeft gehouden met de belangen van alle belanghebbenden.

Intern toezicht (visitatiecommissie)

Het bestuur heeft gekozen voor een visitatiecommissie, die eens in de drie jaar (voor het eerst over het jaar 2010) het functioneren van het pensioenfonds zal evalueren en toetsen. Het gaat dan om een beoordeling van de beleid-, bestuursprocedures en –processen en de controle omgeving van het pensioenfonds. De visitatiecommissie is in december 2010 ingesteld en is als volgt samengesteld:

De heer C. van der Sluis, voorzitter

Mevrouw O. Bisschop

De heer M Borleffs (tot en met 30-9-2014)

De heer R.Albrechts (met ingang van 1-10-2014)

Begin 2015 is de visitatiecommissie gevraagd een deelvisitatie uit te voeren over 2014. Hierbij is in het bijzonder aandacht gegeven aan de opzet en de werking van het risicomanagement en de risicorapportage, de opzet en werking van het uitbestedingsbeleid en het valutamanagement van het fonds.

Compliance officer

Het bestuur heeft de heer A.E. Jenner aangesteld als eerste aanspreekpunt voor de functie van compliance officer. Omdat de heer Jenner tevens bestuurslid is wordt zijn functie van compliance officer door het gehele bestuur opgevolgd. KPMG Advisory vervult in dit kader ondersteunende compliance werkzaamheden. De gedragscode maakt deel uit van het door het pensioenfonds gevoerde integriteitbeleid.

KPMG Advisory toetst jaarlijks aan de hand van een vragenlijst of de verbonden personen en insiders van het pensioenfonds de gedragscode in het voorafgaande jaar hebben nageleefd.

Deelnemersraad

Het pensioenfonds kent geen deelnemersraad.

Beleggingscommissie

Het pensioenfonds kent geen separate beleggingscommissie. De contacten met de vermogensbeheerders worden in eerste instantie door de voorzitter en de heer A.E. Jenner onderhouden. De besluitvoering ligt bij het bestuur als collectief. Tot deze besluiten kunnen behoren bijvoorbeeld het nader vormgeven of aanpassen van het beleggingsbeleid, de keuze van strategische benchmark, het opstellen en up to date houden van het beleggingsplan en het monitoren van de vermogensbeheerders.

Het bestuur heeft de Verklaring Beleggingsbeginselen in 2013 geactualiseerd. Dit is de schriftelijke vastlegging van de meerjaren beleggingsdoelstelling ten behoeve van het beheer van het vermogen van het pensioenfonds. Binnen de kaders van de in de Verklaring Beleggingsbeginselen omschreven richtlijnen draagt het bestuur verantwoordelijkheid om de vermogensbeheerders aanwijzingen te geven in gezamenlijk overeen

te komen beleggingsrichtlijnen. Om de geformuleerde beleggingsdoelstelling bij een acceptabel risiconiveau te bereiken, is een strategische asset allocatie vastgesteld. Herallocatie naar de normwegingen vindt in principe eenmaal per jaar plaats.

Kerncijfers (stand per einde jaar)

Boekjaar	2014	2013	2012	2011	2010
Aantal werkgevers	2	2	2	2	2
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers	190	201	224	225	249
Premievrije rechten ("slapers")	361	363	367	361	350
Pensioentrekken	144	139	139	134	129
Reglementvariabelen (per 1 januari volgend op het genoemde boekjaar)					
Toeslagverlening actieven per 1 januari	0,9%	0%	0%	0%	2,05%
Toeslagverlening inactieven PF per 1 januari	0,2%	0%	0%	0%	0,5%
Toeslagverlening inactieven PPF per 1 januari	0,2%	0%	0%	0%	0,6%
Cumulatief niet toegekende toeslagen actieven	8,85%	7,86%	6,15%	4,49%	3,77%
Cumulatief niet toegekende toeslagen inactieven	9,06%	8,16%	6,13%	3,80%	2,42%
Pensioenuitvoering					
Feitelijke premie	2.252	2.447	2.474	2.271	2.315
Kostendeekkende premie	1.845	2.386	2.319	2.119	2.069
Gedempte kostendeekkende premie	1.455	1.769	1.821	1.879	2.017
Pensioenuitvoeringskosten	263	248	244	313	292
Uitkeringen	2.262	2.384	2.387	2.419	2.261
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	101.634	82.056	78.719	69.422	65.463
Minimaal vereist eigen vermogen	3.680	3.108	3.234	2.974	2.646
Vereist eigen vermogen	10.126	8.916	9.128	8.485	8.532
Pensioenverplichtingen	89.393	75.080	77.761	70.800	61.536
Aanwezige dekkingsgraad (in %)	113,7%	109,3%	101,2%	98,1%	106,4%
Vereiste dekkingsgraad (in %)	111,3%	111,9%	111,7%	112%	113,9%
Beleggingsportefeuille					
Aandelen	34.004	32.414	26.668	25.177	25.938
Vastrentende waarden	67.884	47.280	50.629	43.998	38.499
Derivaten	-309	148	79	-130	103
Beleggingsrendement in %	28,2%	3,1%	13,5%	6,8%	9,1%
Benchmark in %	27,2%	3,4%	12,1%	5,9%	8,2%

Verslag van het verantwoordingsorgaan

De leden van het VO (Verantwoordingsorgaan) werden het afgelopen jaar met regelmaat door het bestuur van het pensioenfonds geïnformeerd door middel van overlegvergaderingen, notulen, agenda's en besluitenlijsten. Op deze wijze werd het VO op de hoogte gehouden van alle belangrijke ontwikkelingen en (voorgenomen) besluiten teneinde een goede invulling te kunnen geven aan haar taken en verantwoordelijkheden. In het afgelopen jaar is het VO vaak aanwezig geweest bij vergaderingen op uitnodiging van het bestuur. Hierbij had het VO altijd de mogelijkheid om vragen te stellen over punten die voor de leden van het VO onduidelijk waren. Het VO heeft een goede indruk gekregen van het (gezamenlijk) functioneren van het bestuur. Het VO heeft in 2014 drie officiële adviesaanvragen behandeld. In august 2014 m.b.t. "Reglement Verantwoordingsorgaan per 1 juli 2014 en Profielschets Lid VO per 1 juli 2014", in september 2014 m.b.t.

“Samenstelling Visitatiecommissie” en in november 2014 m.b.t. “Premie 2015”. De advies aanvragen zijn met een positief advies behandeld door het VO.

De leden van het VO hebben op 25 februari 2014 aan de cursus “VO nieuwe stijl” deelgenomen die door Towers Watson Academy gegeven werd. De secretaris, de heer Jan de Bakker, heeft op 16 januari 2015 een themamiddag met de titel ‘Platform Medezeggenschap pensioenfonds’ bij De Nederlandsche Bank bijgewoond. In verband met de vele aanmeldingen was het helaas niet mogelijk om de overige twee leden van het VO aan de themamiddag te laten deelnemen.

Bevindingen:

Het verantwoordingsorgaan komt tot de volgende bevinding:

Pensioenkennis / invulling bestuur

Het VO is positief over het vergaren van deskundigheid binnen het bestuur. In 2014 is er flink geïnvesteerd binnen het bestuur in het vergaren van de benodigde pensioenkennis. Dit komt vooral voort uit de eisen die De Nederlandsche Bank tegenwoordig stelt aan pensioenfondsbesturen.

Jaarverslag 2014

Het VO constateert dat het jaarverslag, mede veroorzaakt door wettelijke regelgeving en eisen van De Nederlandsche Bank, complexer is geworden.

Kosten

De uitvoeringskosten zijn in 2014 weer gestegen.

Oordeel:

Het verantwoordingsorgaan is van oordeel dat:

- het bestuur voldoende informatie aan het verantwoordingsorgaan heeft verstrekt om zich een oordeel te kunnen vormen;
- het handelen van het bestuur in 2014 in overeenstemming is geweest met de statuten en reglementen;
- het bestuur in 2014 een consistent beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van alle betrokkenen afgewogen en geborgd zijn;
- het bestuur gedegen en logische beleidskeuzes voor de toekomst heeft gemaakt.

Aanbevelingen:

Het verantwoordingsorgaan heeft de volgende aanbevelingen aan het bestuur:

- Het verantwoordingsorgaan heeft het afgelopen jaar geconstateerd dat er flink geïnvesteerd is in het vergaren van kennis binnen het bestuur. Het VO beveelt het bestuur aan om ook in 2015 dit te blijven doen zodat de bestuursleden op de hoogte blijven van de wijzigingen binnen de pensioen wet- en regelgeving.
- Het VO doet een aanbeveling aan het bestuur om van het jaarverslag een overzichtelijke samenvatting te maken, mocht dit verslag aangeboden worden aan de deelnemers.

Nieuwegein, 25 juni 2015

Verantwoordingsorgaan: aangetreden per 1 januari 2013

J. Zinger, Nieuwegein

Voorzitter

J.F.W. de Bakker, Bavel

Secretaris

L.F. Wiertz, Purmerend

Lid

Reactie door het bestuur van het pensioenfonds op het verslag van het verantwoordingsorgaan:

Het bestuur heeft kennis genomen van het oordeel en de aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan. De pensioenuitvoeringskosten zijn in 2014 ten opzichte van 2013 inderdaad gestegen. De stijging van in totaal 6% kan met name worden toegeschreven aan de hogere kosten van de adviserend en de certificerend actuaaris. Het bestuur werkt met taakstellende budgetten en monitort de gerealiseerde kosten ten opzichte van de budgetten strikt. Op deze wijze worden de kosten in de hand gehouden en worden verassingen achteraf voorkomen. De aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan op het gebied van deskundigheidsbevordering worden door het bestuur opgevolgd. Ook in 2015 staan weer de nodige cursussen en seminars op het programma. Voor de Algemene Vergadering van Deelnemers wordt een korte samenvatting van het jaarverslag gemaakt. Deze wordt met de uitnodiging aan alle deelnemers meegestuurd.

Het bestuur verheugt zich op de continuering van de goede samenwerking in de toekomst.

Intern toezicht: samenvatting bevindingen visitatiecommissie

De visitatiecommissie is positief over hoe het pensioenfonds Ecolab in 2014 is bestuurd en de stappen die daarin zijn gezet, alsmede over de wijze waarop het bestuur de aanbevelingen uit het vorige visitatierapport heeft opgepakt. Niet alle aanbevelingen zijn (volledig) geïmplementeerd. Voor zover van toepassing zijn deze aanbevelingen meegenomen in de rapportage van de over 2014 uitgevoerde visitatie.

Een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur is de toekomst van het fonds gegeven de ontwikkelingen bij de werkgever en de toegenomen druk vanuit wet- en regelgeving. De visitatiecommissie constateert dat de continuïteitsvraag nadrukkelijk op de bestuurlijke agenda staat. Met ingang van 1 januari 2015 is er sprake van een gesloten fonds.

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Het verder ontwikkelen van een strategische kalender om de toekomst scenario's van het fonds in kaart te brengen, alsmede de overige beleidsvraagstukken zoals het nFTK;
- Het verder ontwikkelen van risicomanagement tot een integraal risicomanagement beleid waarna vervolgens risicomonitoring en –rapportage verder ingevuld kunnen worden en risicomanagement een vast onderdeel wordt van het besluitvormingsproces;
- Het ontwikkelen van een uitbestedingsbeleid om op systematische wijze de uitvoering van de uitbestedingscontracten te kunnen toetsen;
- Het verder ontwikkelen van de governance binnen het bestuur in termen deskundigheid en competenties en het verantwoordingsorgaan hierin mee te nemen;
- Het jaarlijks toetsen van het beleggingsbeleid aan de uitgangspunten van de vigerende ALM-studie;
- Het verder expliciteren van de missie, visie en strategie van het fonds in meetbare doelstellingen;
- Het opstellen van de documenten voortvloeiend uit de eisen van compliance en integriteit;
- Het opnieuw bezien van de organisatie van compliance binnen het fonds.

De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan de aanbevelingen planmatig op te pakken en hier pragmatisch mee om te gaan gezien de omvang van het fonds en de positie waarin het zich bevindt.

De visitatiecommissie,
De heer C. van der Sluis (voorzitter)
Mevrouw O. Bisschop
De heer R. Albrecht

Reactie door het bestuur van het pensioenfonds op het verslag van de visitatiecommissie:

De visitatiecommissie heeft t.b.v. het jaarverslag een samenvatting van de bevindingen en aanbevelingen aangeleverd. Deze samenvatting is integraal in het jaarverslag opgenomen. De gesprekken met de visitatiecommissie gedurende het visitatieproces hebben in een open, transparante en constructieve sfeer

plaatsgevonden. Het bestuur heeft de bevindingen en aanbevelingen van de visitatiecommissie besproken. Het doet het bestuur deugd dat de visitatiecommissie positief is over de wijze waarop het pensioenfonds in 2014 is bestuurd en dat er wederom stappen zijn gezet.

Maar ook nadien heeft het bestuur niet stilgezeten. Er is een plan van aanpak opgesteld om de implementatie van het nFTK nader vorm te geven. Als onderdeel van het plan van aanpak is er opdracht gegeven om een ALM-studie uit te voeren. De resultaten van deze studie worden nog voor de zomer door het bestuur besproken. De analyses kunnen aanleiding zijn om de huidige strategische beleggingsportefeuille en de risicohouding aan te passen. Tevens heeft er een workshop plaatsgevonden waarbij, naast het bestuur, ook vertegenwoordigers van de ondernemingsraad, de werkgever en het verantwoordingsorgaan aanwezig waren. Doel van de workshop was te komen tot vastlegging van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het pensioenfonds, waaronder de risicohouding. Deze zaken zullen in de ABTN worden vastgelegd. De missie, visie en strategie van het fonds zullen eveneens in de ABTN worden vastgelegd.

Met betrekking tot de toekomstscenario's volgt het bestuur de ontwikkelingen ten aanzien van de wettelijke verankering van het Algemeen Pensioenfonds (APF) met grote belangstelling. Alle bestuursleden hebben workshops en round tables bezocht die externe partijen over het APF organiseren. Risicomanagement is naar het oordeel van het bestuur een vast onderdeel van het besluitvormingsproces. Op onderdelen zal dit nadrukkelijker worden vastgelegd in de notulen van bestuursvergaderingen. Met betrekking tot het uitbestedingsbeleid geldt dat de overeenkomst met de werkgever voor de uitbesteding van de pensioenadministratie de komende tijd kritisch beoordeeld zal worden en mogelijk op onderdelen aangepast zal worden. Het bestuur heeft al een aantal jaar een Gedragscode en een Compliance Charter, recent zijn ook een Incidentenregeling en een Klokkenuidersregeling vastgesteld en geïmplementeerd.

Toetsing naleving gedragscode over 2014

KPMG Advisory toetst jaarlijks aan de hand van een vragenlijst of de verbonden personen en insiders van het pensioenfonds de gedragscode in het voorafgaande jaar hebben nageleefd. De bevindingen worden door KPMG Advisory in een rapportage vastgelegd. In de eerste helft van 2014 is de toetsing op naleving van de gedragscode in 2013 uitgevoerd en in de eerste helft van 2015 is de toetsing op naleving van de gedragscode in 2014 uitgevoerd. De deelnemers aan het onderzoek over 2014 waren de bestuursleden van het pensioenfonds, de administrateurs/ ambtelijk secretaris en de leden van het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Deze personen hebben een vragenlijst van KPMG Advisory ontvangen. De vragenlijst behandelt uiteenlopende onderwerpen uit de gedragscode. Zo werd er gevraagd naar de bekendheid met de regels betreffende verbonden personen, de insidersregeling, melding van persoonlijke transacties, het omgaan met vertrouwelijke en koersgevoelige informatie, nevenfuncties, financiële belangen in bedrijven/instellingen waarmee het pensioenfonds zakelijke relaties onderhoudt, relatiegeschenken, giften en uitnodigingen, privégebruik van zaken en dienstverleners van het pensioenfonds en belangenconflicten.

Naast de toetsing van de naleving van de gedragscode binnen het pensioenfonds zijn in de vragenlijst ook enkele vragen opgenomen om aandacht te vestigen op mogelijke integriteitdilemma's en om de bekendheid met de regels en normen in de gedragscode te testen. Conclusie van KPMG Advisory is dat de antwoorden in het algemeen het beeld weergeven dat de respondenten goed op de hoogte zijn van de normen in de gedragscode. De responderende bestuursleden hebben veelal antwoorden gegeven in lijn met de gedragscode van het pensioenfonds in de fictieve casuïstiek.

Reactie door het bestuur van het pensioenfonds op de toetsing naleving gedragscode:

Het bestuur heeft kennis genomen van de bevindingen van KPMG Advisory. De rapportage over 2015 is in de bestuursvergadering van 2015 besproken in aanwezigheid van KPMG Advisory. Op basis van de antwoorden van de respondenten op de integriteitsdilemma's zijn goed practises besproken. Dit heeft bijgedragen tot een beter inzicht in compliance issues en integriteitsdilemma's.

Het bestuur bespreekt de nevenfuncties periodiek in een bestuursvergadering en de nevenfuncties worden vervolgens opgenomen in de notulen van deze bestuursvergaderingen. Dit geldt voor de nevenfuncties van alle respondenten van de vragenlijst van KPMG Advisory, dus ook van de leden van het Verantwoordingsorgaan.

Verslag van het bestuur

De algemene ontwikkelingen in de pensioensector in 2014 hebben wij opgenomen in bijlage 3.

Hoofdpijnen pensioenfonds verslagjaar 2014

Ontwikkeling dekkingsgraad en evaluatie herstelplan

De dekkingsgraad heeft zich in het verslagjaar 2014 positief ontwikkeld. Eind 2013 was de dekkingsgraad 109,3%. De dekkingsgraad aan het eind van dit verslagjaar was gestegen tot 113,7%.

In 2014 heeft het Koninklijk Actuarieel Genootschap de nieuwe prognosetafel AG 2014 gepubliceerd. Het bestuur heeft besloten de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2014 te waarderen op basis van deze nieuwe prognosetafel. Deze aanpassing heeft een positief resultaat op de dekkingsgraad ultimo 2014 van 0,2%.

In het eerste kwartaal van 2014 is het kortetermijnherstelplan dat in 2011 is ingediend geëvalueerd. Het kortetermijnherstelplan is geëindigd op 31 december 2013. De dekkingsgraad op grond van het herstelplan zou per 31 december 2013 tenminste 104,1% moeten zijn. De feitelijke dekkingsgraad per die datum was 109,3%. Het pensioenfonds bevond zich op 31 december 2013 dus niet in dekkingstekort. Gedurende de herstelplanperiode is het niet nodig geweest om een korting door te voeren. DNB heeft als reactie op de door het bestuur ingediende evaluatie van het herstelplan aangegeven dat is gebleken dat het pensioenfonds in staat is geweest om binnen de wettelijke termijn (d.w.z. per 31 december 2013) het minimaal vereiste vermogen van 104,1% te bereiken. Het kortetermijnherstelplan is per 1 april 2014 beëindigd.

Wel is er gedurende 2014 sprake geweest van een reservetekort. Het langetermijnherstelplan loopt af in 2023. De dekkingsgraad dient op dat moment tenminste hoger te zijn dan de grens van reservetekort. Op basis van de strategische beleggingsmix per 31 december 2014 is een inschatting gemaakt van het Vereist Eigen Vermogen (VEV) onder het FTK per die datum. Dit VEV is vastgesteld op 111,3%. Zolang sprake is van reservetekort, dient het langetermijnherstelplan jaarlijks geëvalueerd te worden. De dekkingsgraad is gedurende 2014 niet voortdurend hoger geweest dan de grens van reservetekort. Ultimo 2014 was de dekkingsgraad als gezegd 113,7% en dus was er op dat moment geen sprake van een reservetekort.

Voor het beëindigen van een langetermijnherstelplan is het nodig dat de dekkingsgraad gedurende 3 aaneengesloten kwartalen steeds hoger is dan de grens van reservetekort.

De invoering van het nFTK heeft gevolgen voor de hoogte van de vereiste buffers. Het VEV is op basis van de regels van het nFTK opnieuw berekend en is vastgesteld op 113,6%. De voornaamste redenen voor deze verhoging ten opzichte het VEV onder het FTK zijn:

- Stijging van het zakelijke waarden risico als gevolg van hogere buffereisen onder het nFTK
- Stijging van de buffer voor het kredietrisico als gevolg van toevoeging van schokken op basis van ratings onder het nFTK.

Voor de toetsing of per 1 januari 2015 sprake is van een reservetekort is de beleidsdekkingsgraad zoals die op basis van het nFTK wordt berekend per 31 december 2014 van belang. De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2014 is vastgesteld op 112,0%. Aangezien de beleidsdekkingsgraad per die datum lager is dan 113,6% bevindt het pensioenfonds zich onder het nFTK per 1 januari 2015 in een situatie van reservetekort en dient er vóór 1 juli 2015 een herstelplan bij DNB ingediend te worden.

Zie het kopje Financiële paragraaf, voor meer informatie over het verloop van de dekkingsgraad.

Implementatie nFTK

Op 24 december 2014 is de Wet aanpassing Financieel Toetsingskader gepubliceerd (Stb. 2014, nr. 567). De wijzigingen in het FTK zijn ingegaan op 1 januari 2015 (voor bepaalde onderdelen krijgen pensioenfonds tot 1 juli 2015 de tijd).

Onderstaand een vergelijkingsstaatje met de gehanteerde percentages. Hierbij worden de cijfers van het (oude) FTK en het (nieuwe) nFTK tegen elkaar afgezet zoals deze zullen zijn ná herrekening na de invoering van het nFTK.

	FTK	nFTK
Dekkingsgraad per 31-12-2014	113,7%	109,0%
Vereist Eigen vermogen (VEV) per 31-12-2014	111,3%	113,6%
Minimaal vereist Eigen vermogen (MVEV) per 31-12-2014	104,1%	104,1%
Beleidsdekkingsgraad per 31-12-2014	n.v.t.	112,0%

Hierna wordt kort ingegaan op een aantal wijzigingen in het financiële beleid die noodzakelijk zijn als gevolg van het nFTK:

- **Introductie van een beleidsdekkingsgraad:**
De beleidsdekkingsgraad is het 12-maands gemiddelde van de dekkingsgraad. Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd worden op deze beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2014 is vastgesteld op 112,0%.
- **Bepaling van de kostendeekkende premie:**
Indien de kostendeekkende premie voor het jaar 2015 werd vastgesteld in het kalenderjaar 2014, kon deze nog op oude wijze worden vastgesteld, d.w.z. op basis van de regels van het FTK. Het bestuur heeft besloten om van deze mogelijkheid gebruik te maken, de kostendeekkende premie voor 2015 is aldus in 2014 vastgesteld.
- **Voorwaardelijke toeslagverlening:**
Onder het nFTK geldende regels van toekomstbestendig indexeren. Er kan minder snel geïndexeerd worden. Dit kan pas vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110 procent. Bij een beleidsdekkingsgraad van circa 130 procent kan een indexatie van twee procent worden gegeven. De toeslagenmatrix komt te vervallen. Op basis van de ALM-studie die in de 1e helft van 2015 zal worden uitgevoerd en op basis van de aanvangs-haalbaarheidstoets die uiterlijk 1 oktober 2015 gereed dient te zijn, zal duidelijk worden wat de consequenties van de regels van het toekomstbestendig indexeren voor ons fonds zijn.
- **Herstelplannen:**
Onder het nFTK verandert ook de herstelsystematiek. In plaats van een korte- en lange-termijnherstelplan komt er één herstelplan van maximaal tien jaar. Jaarlijks wordt dit plan geëvalueerd. Het resterende tekort mag dan weer in maximaal tien jaar worden weggewerkt. Voor de toetsing of per 1 januari 2015 sprake is van een reservetekort is de beleidsdekkingsgraad zoals die op basis van het nFTK wordt berekend per 31 december 2014 van belang. De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2014 is vastgesteld op 112,0%. Het VEV is op basis van de regels van het nFTK opnieuw berekend en is per dezelfde datum vastgesteld op 113,6%. Aangezien de beleidsdekkingsgraad op 31 december 2014 lager is dan 113,6% bevindt het pensioenfonds zich onder het nFTK per 1 januari 2015 in een situatie van reservetekort en dient er vóór 1 juli 2015 een herstelplan bij DNB ingediend te worden.
- **Vereist eigen vermogen:**
Het VEV is op basis van de regels van het nFTK opnieuw berekend en is per 31 december 2014 vastgesteld op 113,6%.

Aanpassen van de pensioenregeling aan het gewijzigde fiscale kader per 1 januari 2014

De overheid heeft maatregelen genomen om ons pensioenstelsel betaalbaar te houden. De pensioenleeftijd is per 1 januari 2014 verhoogd van 65 naar 67 jaar. Daarnaast is het maximale opbouwpercentage dat fiscaal is toegestaan voor middelloonregelingen verlaagd van 2,25% naar 2,15%.

Dit betekent dat deelnemers langer moeten werken om hetzelfde pensioen op te bouwen. Deze wijzigingen gelden alleen voor het pensioen dat vanaf 1 januari 2014 opgebouwd wordt. Het tot en met 2013 opgebouwde pensioen blijft ongewijzigd.

De werkgever en de ondernemingsraad zijn het eens geworden over de volgende aanpassingen per 1 januari 2014 in de pensioenregeling die door het pensioenfonds wordt uitgevoerd:

1. De pensioenleeftijd wordt vanaf 1 januari 2014 verhoogd van 65 naar 67 jaar. De wijziging is een gevolg van de wettelijke maatregelen. Het pensioenfonds heeft ervoor gekozen dat de ingangsdatum van de

pensioenen die tot 1 januari 2014 zijn opgebouwd, op 65 blijft staan. Het pensioen dat al is opgebouwd tot 1 januari 2014 gaat dus nog steeds gewoon op de leeftijd van 65 in, tenzij een deelnemer op dat moment besluit de pensioendatum uit te stellen.

2. De pensioenopbouw wordt vanaf 1 januari 2014 bij Ecolab verlaagd van 2,20% naar 2,15%. Ook deze wijziging is een gevolg van de wettelijke maatregelen en heeft geen negatieve impact op het pensioen dat al is opgebouwd tot 1 januari 2014.

De franchise is voor 2014 aangepast naar EUR 15.643,-.

De werkgever heeft besloten om de bijdrage aan het pensioenfonds in 2014 ondanks de versoering van de pensioenregeling ongewijzigd op hetzelfde niveau als in 2013 te houden.

Het pensioenfonds heeft bovenstaande wijzigingen in de regeling verwerkt in het pensioenreglement. Dit aangepaste pensioenreglement is ter goedkeuring aan de AVD voorgelegd. De AVD heeft de wijzigingen in maart 2014 goedgekeurd.

Per 1 januari 2015 zijn er opnieuw wijzigingen aangebracht in de fiscale kaders. De werkgever en de ondernemingsraad zijn het eens geworden over de volgende aanpassingen per 1 januari 2015 in de pensioenregeling die door het pensioenfonds wordt uitgevoerd:

1. De pensioenleeftijd blijft ongewijzigd 67 jaar. Het pensioenfonds laat de ingangsdatum van de pensioenen die tot 1 januari 2014 zijn opgebouwd ongewijzigd op 65 staan. Het pensioen dat al is opgebouwd tot 1 januari 2014 gaat dus nog steeds gewoon op de leeftijd van 65 in, tenzij een deelnemer op dat moment besluit de pensioendatum uit te stellen.
2. De pensioenopbouw wordt vanaf 1 januari 2015 bij Ecolab verlaagd van 2,15% naar 1,875%. Deze wijziging is een gevolg van de wettelijke maatregelen en heeft geen negatieve impact op het pensioen dat al is opgebouwd tot 1 januari 2015.
3. De franchise is per 1 januari 2015 vastgesteld op EUR 13.643,-.
4. Aangezien het partnerpensioen en het wezenpensioen worden afgeleid van het ouderdompensioen (namelijk 70% respectievelijk 14% van het ouderdompensioen), heeft de verlaging van het opbouwpercentage van het ouderdompensioen per 1 januari 2015 tot gevolg dat er minder partnerpensioen en wezenpensioen wordt opgebouwd over de deelnemingsjaren vanaf 1 januari 2015.

Opslag uitvoeringskosten

Op basis van het huidige financiële beleid van het fonds is er een vaste opslag voor de uitvoeringskosten van 3,7% van de technische voorziening. Zie hiervoor pagina 30 van dit jaarverslag. In de premie zit een opslag voor de kosten van het fonds. DNB schrijft voor dat een fonds gedurende een bepaalde periode zelfstandig door moet kunnen gaan als de sponsor weg zou vallen. In ieder geval zodanig dat het fonds geliquideerd kan worden en de overgang van de verplichtingen naar bijvoorbeeld een verzekeraar of APF gerealiseerd kan worden. Het bestuur heeft een analyse laten uitvoeren om in kaart te brengen of de huidige opslag toereikend is. Hiervoor is een onderbouwde aanname gedaan van de kosten die het fonds zal hebben bij wegvallen van de sponsor, waardoor liquidatie van het fonds en de overdracht van de verplichtingen zal moeten plaatsvinden. Het fonds zal over een periode van 2 jaar een bedrag van circa EUR 3.000.000,- nodig hebben om het fonds te liquideren en de verplichtingen over te dragen. Met een netto Technische Voorzieningen van EUR 89.393.000 is het percentage totale kosten 3,4% van de Technische Voorzieningen. Met de huidige opslag uitvoeringskosten van 3,7% voldoet het fonds dus aan de toetsingscriteria van DNB. Het bestuur heeft daarom besloten de huidige kostenvoorziening ongewijzigd op 3,7% te houden.

Wet versterking bestuur pensioenfondsen

Op 9 juli 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Wet versterking bestuur pensioenfondsen. Alle pensioenfondsen dienden een keuze te maken ten aanzien van het gewenste bestuursmodel. Er kon gekozen worden uit één van de vijf bestuursmodellen die de wet onderscheidt en het gekozen model diende op 1 juli 2014 geïmplementeerd te zijn.

De governance van het pensioenfonds en de keuze van het bestuursmodel heeft met het oog op de Wet versterking bestuur pensioenfondsen prominent op de agenda gestaan in 2013 en 2014.

In het kader van het besluitvorming heeft o.a. een evaluatie van het paritaire bestuursmodel dat vóór 1 juli 2014 van toepassing was plaatsgevonden en is uitgebreid stilgestaan bij de voor- en nadelen van de diverse

(alternatieve) bestuursmodellen. Het bestuur heeft na uitvoerig beraad besloten het paritaire bestuursmodel te handhaven. Belangrijk voordeel van dit model is de directe betrokkenheid in het bestuur van werknemers van Ecolab. In de huidige situatie, waarin de wijzigingen in wet- en regelgeving op pensioengebied elkaar in snel tempo opvolgen en waarin nagedacht wordt over de toekomstbestendigheid van het pensioenfonds, is directe betrokkenheid bij de besluitvorming van bestuursleden uit de Ecolab-organisatie in de ogen van het bestuur essentieel.

Het bestuur heeft besloten de bestuursfuncties in dit paritaire model als volgt in te vullen: 5 bestuursleden, waarbij 2 namens de werkgever, 2 namens de werknemers en 1 namens de pensioengerechtigden. Dit betekent dat er vanaf 1 juli 2014 met gewogen stemverhoudingen gewerkt wordt: de werkgeversleden hebben elk 1 stem en de bestuursleden namens de werknemers/pensioengerechtigden elk 2/3 stem.

In het kader van de keuze van het bestuursmodel is gekozen voor jaarlijkse visitatie door een visitatiecommissie. De werkgever zal plaatsnemen in het verantwoordingsorgaan. Dit is niet verplicht op grond van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen, maar het bestuur en de werkgever achten directe betrokkenheid van de werkgever van groot belang.

Het nieuwe bestuursmodel met vijf bestuursleden is besproken met de werkgever, het verantwoordingsorgaan en de ondernemingsraad. Het verantwoordingsorgaan heeft een positief advies uitgebracht over voortzetting van het paritaire bestuursmodel vanaf 1 juli 2014 en de concrete invulling daarvan met vijf bestuursleden. De ondernemingsraad is in het nieuwe model de instantie die de werknemersleden van het bestuur benoemt.

De noodzakelijke wijzigingen in de statuten zijn in de bestuursvergadering van 15 januari 2014 besproken en goedgekeurd. Het beoogde bestuursmodel/de nieuwe statuten zijn op 12 februari 2014 ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering van Deelnemers voorgelegd. Vanwege het niet aanwezig zijn van het benodigde aantal van tenminste 80% van de (actieve) deelnemers heeft vervolgens een 2e (schriftelijke) stemronde plaatsgevonden. In deze stemming is het beoogde paritaire bestuursmodel goedgekeurd. Het totaalpakket met wijzigingen in de governance van het pensioenfonds (waaronder de gewijzigde statuten) is vervolgens in maart aan DNB ter beoordeling aangeboden. DNB heeft vervolgens op 10 april 2014 aangegeven dat de statuten getoetst zijn aan de eisen van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen en dat er n.a.v. deze toetsing geen opmerkingen zijn. Hiermee is het traject tijdig afgerond, zodat het nieuwe bestuursmodel per 1 juli 2014 geïmplementeerd kon worden.

Het bestuur heeft besloten dat het gekozen bestuursmodel en het werken met gewogen stemverhoudingen per 1 juli 2015 geëvalueerd zullen worden. De ervaringen met het werken met gewogen stemverhoudingen zijn tot dusver prima.

Goed pensioenfondsbestuur

Integere bedrijfsvoering

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te nemen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen.

Het beleid van een pensioenfonds is onder andere gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's;
- Analyse en beheersing van integriteitsrisico's;
- Voorkomen van belangenverstremming;
- Duurzame beheersing van (financiële) risico's;
- Eenmaal per drie jaar een continuïteitsanalyse.

Het bestuur onderschrijft de uitgangspunten van goed pensioenfondsbestuur en heeft deze geïmplementeerd. Het bestuur heeft een Gedragscode opgesteld en een Compliance Charter. Het bestuur heeft aan KPMG Advisory N.V. opdracht gegeven om jaarlijks onderzoek te doen onder de bestuursleden en alle bij het pensioenfonds betrokken personen naar de naleving van de gedragscode. In deze jaarrekening treft u hiervan een verslag aan.

Voor de continuïteitsanalyse geldt dat deze als gevolg van de invoering van het nFTK niet langer verplicht is.

Wel dient er in vóór 1 oktober 2015 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd te worden en vervolgens jaarlijks een haalbaarheidstoets.

Intern toezicht en verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het fonds besteedt conform de Pensioenwet en de Wet versterking bestuur pensioenfondsen veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuurder en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoordingsorgaan en intern toezicht.

Vanaf 2008 is het verantwoordingsorgaan (VO) actief. Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van werknemers, werkgevers en pensioengerechtigden. De verantwoording die het bestuur aflegt is onderdeel van de jaarverslagcyclus. Ook na de implementatie van het nieuwe bestuursmodel per 1 juli 2014 is het verantwoordingsorgaan operationeel. In de samenstelling van het verantwoordingsorgaan heeft per die datum geen wijziging plaatsgevonden. Wel is het takenpakket van het verantwoordingsorgaan uitgebreid. Op grond van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen heeft het verantwoordingsorgaan een aantal belangrijke taken erbij gekregen, zoals een adviesrecht over de vorm en inrichting van het intern toezicht, het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid, het sluiten, wijzigen of beëindigen van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever en liquidatie van het pensioenfonds. Deze taken lagen tot 1 juli 2014 grotendeels bij de Algemene Vergadering van Deelnemers.

Voor intern toezicht is gekozen voor een jaarlijkse visitatie door een visitatiecommissie. Tot 1 juli 2014 was het wettelijk verplicht om eens per drie jaar, de beleids- en bestuursprocedures en –processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds te laten beoordelen. Het bestuur had echter gekozen om frequenter een (deel)visitatie te laten uitvoeren. Deze praktijk wordt vanaf 1 juli 2014 voortgezet, waarbij visitatie als gezegd jaarlijks verplicht is. Eind 2014 is de visitatiecommissie gevraagd een visitatie uit te voeren. Het bestuur heeft voor de visitatie 2014 de visitatiecommissie opdracht gegeven om zich naast de algemene doelstellingen te richten op:

- De implementatie van de aanbevelingen uit het rapport van de visitatiecommissie uit 2013;
- Het uitbestedingsbeleid en de uitvoering daarvan;
- Het (financieel) risicomanagement en de risicorapportage;
- valutamanagement

Op 31 maart 2015 heeft de visitatiecommissie haar rapport opgeleverd. De aanbevelingen van de visitatiecommissie en de reactie van het bestuur daarop treft u aan op pagina 8 en 9 van dit jaarverslag.

Deskundigheidsbevordering

In 2014 hebben bestuursleden op individuele basis cursussen gevolgd om hun deskundigheid te vergroten. Het bestuur heeft op 7 juli 2014 als collectief een assessment gevolgd waarbij de deskundigheid van de bestuursleden op deskundigheidsniveau 2 is getoetst. Bij deze beoordeling is de deskundigheid van de bestuursleden op de deskundigheidsgebieden uit het Plan van aanpak Deskundigheidsbevordering beoordeeld. Bij de toetsing zijn de eindtermen voor niveau A voor de kennisgebieden uit de Handreiking geschikt pensioenfondsbestuur als maatstaf gebruikt. De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van een drietal cases met toetsvragen. De casussen waren op maat gemaakt en toegesneden op de specifieke situatie van ons fonds. Hierbij stond specifiek de toekomst van het fonds en de mogelijke alternatieven voor de uitvoering van de pensioenregeling van Ecolab centraal. Door deze opzet had de dag tevens het karakter van een strategische sessie.

Tijdens het assessment hadden de bestuursleden de opdracht om hun keuzes en argumenten toe te lichten en te motiveren aan zowel de medebestuursleden als aan derden. Met betrekking tot de deskundigheidsgebieden is door de assessor bekeken of de bestuursleden voldoen aan de eindtermen die zijn opgenomen in het Plan van aanpak deskundigheidsbevordering. Met name is getoetst of met betrekking tot de diverse deskundigheidsgebieden de oordeelsvorming in verband met de besluitvorming van het bestuur als geheel voldoende is. Tijdens de toetsdag is voor alle bestuursleden aandacht besteed aan alle deskundigheidsgebieden. Van deze deskundigheidsgebieden is per bestuurslid in een matrix het resultaat opgenomen van de toetsdag.

Uit de resultaten van de toets blijkt dat van het bestuur als geheel ten minste twee bestuursleden in voldoende mate deskundig zijn ten aanzien van elk van de deskundigheidsgebieden. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke eisen en de invulling hiervan in het Plan van aanpak deskundigheidsbevordering.

Gedurende het jaar heeft het bestuur zich verdiept in een aantal actuele onderwerpen, onder meer:

- De actualiteiten rond de introductie van het nFTK en de wijzigingen in het fiscale kader per 1 januari 2014 en 1 januari 2015;
- De wet- en regelgeving in het kader van het nFTK en de gevolgen hiervan voor het pensioenfonds;
- De aanbevelingen in het rapport van de visitatiecommissie, specifiek het ontwikkelen van risicomangement tot een integraal risicomangement beleid waarna vervolgens risicomonitoring en – rapportage verder opgepakt kunnen worden
- De werking van de renteafdekking, specifiek de werking en de risico's verbonden aan het beleggen in de EuroPalms van SSgA.
- De werking van afdekking van het valutarisico.
- De ontwikkelingen rond de introductie van het Algemeen Pensioenfonds.

Dit is gebeurd op basis van presentaties door de adviserend actuaris en de vermogensbeheerder SSgA, discussies in bestuursvergaderingen en het volgen van workshops en studiebijeenkomsten van o.a. DNB en de Pensioenfederatie.

Naleving Code Pensioenfonds

Op 1 januari 2014 is de Code Pensioenfonds (hierna: de Code) in werking getreden. De Code is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, die hiermee normen formuleren voor 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code komt voor pensioenfonds in de plaats van de Principes voor goed pensioenfondsbestuur, die de Stichting van de Arbeid in 2005 heeft gepubliceerd. Per 1 juli 2014 is de Code ook wettelijk verankerd in de Pensioenwet. De Code is gebaseerd op het 'pas toe of leg uit principe.' Dit betekent dat het volledig naleven van de Code niet verplicht is, maar dat afwijkingen mogelijk zijn. In dat geval wordt een pensioenfonds geacht aan te geven waarom bepaalde afwijkende keuzes gemaakt zijn.

In de Code wordt ingegaan op de rol van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en het intern toezicht. De Code bevat ook thema's als integraal risicomangement, beloningen, diversiteit en verantwoord beleggen. Daarnaast wordt in de Code aangegeven hoe benoeming, ontslag en zittingstermijnen van bestuursleden en leden van andere organen geregeld worden.

De Code bevat in totaal 83 normen. Het bestuur onderschrijft de Code en de normen die in de Code zijn vastgelegd. Dit uitgangspunt is ook in de statuten van het pensioenfonds vastgelegd. Hierna wordt aangegeven welke normen niet (volledig) worden toegepast:

- Norm 3: Het bestuur stelt een missie, visie en strategie op. Ook zorgt het voor een heldere en gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Daarnaast toetst het bestuur periodiek de effectiviteit van zijn beleid en stuurt zo nodig bij.

Het opstellen van een missie, visie en strategie en het implementeren van artikel 102a Pensioenwet wordt in 2015 nader ingevuld en meegenomen in het kader van de ALM-studie en de aanvangs-haikbaarheidstoets.

- Norm 4: Het bestuur zorgt voor een noodprocedure om in spoedeisende situaties te kunnen handelen.

Deze norm wordt in 2015 nader ingevuld.

- Norm 26: Het bestuur meet hoe effectief de ingezette communicatiemiddelen zijn. Dit doet het periodiek, maar ten minste elke drie jaar.

De periodieke meting zal uiterlijk in 2017 worden uitgevoerd.

- Norm 39: Het bestuur beoordeelt ten minste eenmaal per vier jaar het functioneren van de accountant en de actuaris. De uitkomsten van deze beoordeling bespreekt het bestuur met de accountant of actuaris. Ook stelt het bestuur het intern toezicht en het VO of BO van de uitkomsten op de hoogte.

Het functioneren van de actuaris wordt jaarlijks geëvalueerd. Het functioneren van de accountant zal in 2015 worden geëvalueerd.

- Norm 66: Het bestuur stelt - in overleg met het desbetreffende orgaan - concrete stappen vast om te bevorderen dat fondsorganen divers worden samengesteld. Ook geeft het bestuur aan hoe en binnen welke termijnen het van plan is om de gewenste diversiteit in leeftijd en geslacht te realiseren. Het bestuur legt dit vast in een diversiteitsbeleid. Jaarlijks beoordeelt het bestuur in hoeverre de gestelde

doelen zijn gehaald. Driejaarlijks evalueert het bestuur het diversiteitsbeleid.

Norm 66: In het bestuur of het verantwoordingsorgaan zitten ten minste één man en één vrouw.

Norm 67: In het bestuur of het verantwoordingsorgaan zitten ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar.

Het blijkt in de praktijk bijzonder lastig om binnen de onderneming voldoende geschikte leden te vinden die bereid en in staat zijn om een rol als bestuurder of lid van het verantwoordingsorgaan te vervullen. Wel is bij de ondernemingsraad, als benoemende partij van de werknemers in het bestuur, aangegeven dat het bestuur voorstander is van het laten meedraaien van kandidaat-bestuursleden tijdens bestuursvergaderingen. Hierbij is aangegeven dat het bestuur streeft naar diversiteit in leeftijd en geslacht. Dit geldt op overeenkomstige wijze voor de samenstelling van het verantwoordingsorgaan. In de visitatiecommissie heeft 1 vrouwelijk lid zitting.

- Norm 77: Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Dit beleid is in overeenstemming met de doelstellingen van het pensioenfonds. Ook is het beleid passend gelet op de bedrijfstak, onderneming of beroepsgroep waarvoor het fonds de pensioenregeling uitvoert. Het beloningsbeleid dient in ieder geval van toepassing te zijn op leden van het bestuur, het intern toezicht, andere medebeleidsbepalers en externe leden van adviescommissies van het fonds.

Met de visitatiecommissie zijn marktconforme prijsafspraken gemaakt. Bij de selectie van de leden van de visitatiecommissie heeft de prijs niet primair de doorslag gegeven, maar heeft de kwaliteit voorop gestaan. Voor de overige beleidsbepalers (inclusief de bestuursleden) geldt dat er geen beloningen door het pensioenfonds worden toegekend.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Gedragscode

In 2012 is de overeenkomst naleving gedragscode aangepast. Elk bestuurslid dient jaarlijks de overeenkomst naleving gedragscode te ondertekenen. Dit is begin 2014 wederom gebeurd en zal ook in 2015 plaatsvinden.

Het bestuur heeft aan KPMG Advisory N.V. opdracht gegeven om jaarlijks onderzoek te doen onder de bestuursleden en alle bij het pensioenfonds betrokken personen naar de naleving van de gedragscode. Onderdeel van het onderzoek is een assessment dat door alle bestuursleden online wordt afgelegd. De bevindingen van KPMG Advisory worden vastgelegd in een rapport. N.a.v. opmerkingen in het rapport van KPMG Advisory wordt er nu een overzicht van de nevenfuncties van de bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan bijgehouden. KPMG Advisory wordt jaarlijks uitgenodigd in een bestuursvergadering om het rapport toe te lichten. Op basis van de casussen van het assessment, de beantwoording van de vragen door de individuele bestuursleden en de rapportage van KPMG Advisory daarover heeft er een geanimeerde discussie plaatsgevonden. Dit heeft bijgedragen tot meer inzicht en gevoel van de individuele bestuursleden in compliance issues en integriteitsdilemma's.

Toezichthouder

In het kader van de keuze van het nieuwe bestuursmodel en het werken met gewogen stemverhoudingen heeft overleg plaats gevonden met onze contactpersoon bij De Nederlandsche Bank. DNB organiseert een aantal maal per jaar een seminar voor bestuursleden van pensioenfondsen. Naast de behandeling van inhoudelijke thema's in workshops en het geven van een toelichting op de toezichtthema's van DNB, is het doel van deze seminars nadrukkelijk ook het bevorderen van het contact tussen DNB en pensioenfondsen. Bestuursleden van ons pensioenfonds wonen regelmatig deze seminars bij. Er zijn geen verdere bijzonderheden te vermelden.

Uitbesteding

Het bestuur heeft een aantal werkzaamheden uitbesteed waaronder het vermogensbeheer (aan SSgA), valutaafdekking (aan de KasBank), en de administratie (aan Ecolab B.V.). Het bestuur is zich ervan bewust dat de verantwoordelijkheid voor de uitbesteede werkzaamheden bij het bestuur blijft. Hiertoe worden mandaten overeengekomen, respectievelijk uitvoeringovereenkomsten gesloten. Het beheren van de vermogenspositie door SSgA en de KasBank en de resultaten hiervan worden nauwgezet gemonitord door het bestuur, daarbij ondersteund door de nieuw ontwikkelde risicorapportage en de beleggingsdeskundige van Towers Watson. Daarnaast geven SSgA en de KasBank een ISAE 3402 rapportage af. Deze worden door het bestuur geanalyseerd en bij afwijkingen in de overeengekomen performance wordt direct in overleg getreden met betrokkenen.

In 2014 is een controle uitgevoerd op de vastlegging van de uitbesteding aan de vermogensbeheerder naar aanleiding van het themaonderzoek uitbesteding van DNB (self-assessment). Daarbij is geconcludeerd dat de vastlegging van de beleggingsrichtlijnen in de overeenkomst met de vermogensbeheerder te summier was. Daarop is met de vermogensbeheerder een nadere invulling van deze vastlegging afgestemd en vastgelegd. Ook met KasBank is een dergelijk traject doorlopen. In dit traject zijn nieuwe afspraken gemaakt inzake het onderpandbeheer en zijn ook alle contracten geactualiseerd.

Communicatie

In het boekjaar is wederom aandacht besteed aan communicatie. Met ingang van 2009 heeft het bestuur een pensioeninformatieblad, Ecolab Pensioen Nieuws, het licht laten zien. Met een regelmaat van 2 of 3 edities per jaar wordt informatie verstrekt aan alle deelnemers, oud deelnemers en gepensioneerden over actuele en maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van pensioenen. Het taalgebruik in deze Pensioen Nieuwsbrief is specifiek afgestemd op een zo groot mogelijke lezersgroep. In het boekjaar is één editie van het Ecolab Pensioen Nieuws verschenen.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het pensioenfonds heeft het afgelopen jaar 9 maal vergaderd. Naast de reguliere beleidscyclus stonden de volgende belangrijke onderwerpen op de agenda:

- Voortdurende opvolging van de dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- Evaluatie van het lopende herstelplan en de voortdurende monitoring van het herstelplan;
- Gevolgen van uitblijven van voldoende herstel/achterstand op het herstelplan;
- Monitoren van het crisisplan;
- Voortdurende monitoring van de beleggingen en opvolging van het beleggingsbeleid;
- Verder ontwikkelen van risicomanagement tot een integraal risicomanagement beleid waarna vervolgens risicomonitoring en –rapportage verder opgepakt kunnen worden. In dit kader is een nieuwe risicorapportage ontwikkeld;
- Het actualiseren van de statuten, het pensioenreglement en de ABTN;
- Het opstellen en periodiek bespreken van de Jaarkalender;
- Er is veel aandacht besteed aan het vergroten van de deskundigheid van alle bestuursleden;
- Het te hanteren premie- en toeslagenbeleid voor de jaren 2014 en 2015;
- De aanpassing van het Witteveenkader per 1 januari 2014 en per 1 januari 2015, wijzigingen in wet- en regelgeving zoals de Wet pensioencommunicatie die op 5 maart 2015 is aangenomen door de Tweede kamer en de introductie van het nFTK;
- De Wet versterking bestuur pensioenfonds, de keuze van het bestuursmodel en de implementatie van de gewijzigde governance structuur per 1 januari 2015.

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het pensioenfonds en ontwikkelingen gedurende het jaar

EUR (x 1.000)	Pensioen Vermogen	Technische Voorzieningen
Stand per 1 januari 2014	82.056	75.080
Beleggingen	19.891	15.258
Premiebijdragen (exclusief kosten en risicopremie's)	1.690	1.326
Waardeoverdrachten	29	30
Kosten	-84	-84
Uitkeringen	-2.262	-2.263
Kanssystemen (sterfte, uitruil en invaliditeit)	-4	-325
Voorwaardelijke toeslagverlening	250	377
Wijziging overlevingstafels	0	-154
Wijziging ervaringssterfte	0	0
Overige wijzigingen	68	148
Stand per 31 december 2014	101.634	89.393

Conform de aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie heeft het pensioenfonds vastgesteld wat de kosten zijn van pensioenbeheer in euro per deelnemer. De kosten voor pensioenbeheer worden gevormd door de som van de pensioenuitvoeringskosten en de vermogensbeheerkosten. Het aantal deelnemers is de som van het aantal actieve deelnemers en gepensioneerden. Deze kosten bedragen EUR 1.391,- per deelnemer. In 2013 waren deze kosten EUR 1.154,- per deelnemer.

Uitvoeringskosten

	2014 EUR	% gemiddeld beheerd vermogen	2013 EUR
Pensioenuitvoeringskosten	263.373	0,29%	247.729
Vermogensbeheerkosten		0,22%	
-Beheerkosten SSgA	111.592		86.437
-Advieskosten Towers Watson	18.948		37.203
-Kosten fiduciair beheer KasBank	30.470		21.363
Transactiekosten	40.332	-	n.a.
Integrale kosten pensioenregeling	464.715	0,51%	392.732

Dit zijn de kosten zoals deze nu bekend zijn.

De transactiekosten maken momenteel onderdeel uit van de vermogensbeheerkosten en worden handmatig uitgesplitst conform opgave van SSgA. Voor 2013 is deze uitsplitsing niet beschikbaar. De kosten per deelnemer in 2013 zijn daarom niet 1 op 1 vergelijkbaar met de kosten in 2014.

De uitsplitsing van de cijfers van 2014 wijkt af van de opgenomen cijfers in de staat van baten en lasten. Dit komt door een verbeterd inzicht, waardoor de kosten dit jaar anders zijn gegroepeerd. Deze aanpassing is gedaan om een betere vergelijking van de onderlinge cijfers inzake de uitvoeringskosten te geven.

Herstelplan

DNB heeft schriftelijk bevestigd dat het pensioenfonds per 31 december 2013 uit dekkingstekort is en dat het kortetermijnherstelplan daarmee is afgesloten. Het langetermijnherstelplan is per 31 december 2013 nog wel onverminderd van kracht.

Hoewel het pensioenfonds zich ultimo 2014 nog steeds in de situatie van reservetekort bevindt, is het bestaande herstelplan per 1 januari 2015 komen te vervallen. Onder het nFTK is de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2014 berekend op 112,0%. Aangezien deze dekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad onder het nFTK (113,6%) dient het pensioenfonds een nieuw herstelplan in te dienen bij DNB. Dit herstelplan moet voor 1 juli 2015 ingediend worden.

Beleggingsparagraaf

Beleggingen/Beleggingsresultaten

De financiële positie van het pensioenfonds is méér afhankelijk van de beleggingsresultaten (koers- en valutaontwikkeling, alsmede de rente- en dividend-inkomsten) dan van premie-inkomsten.

De beleggingsportefeuille van het Pensioenfonds ter waarde van EUR 101 miljoen, bestond op 31 december 2014 uit:

	2014	2013
Vastrentende fondsen	66,6%	59,2%
Aandelenfonds	33,3%	40,6%
Liquide middelen	0,0%	0,2%

In **2014** zijn de volgende beleggingsresultaten geboekt:

- 32,9% op de vastrentende fondsen: dit is boven het marktgemiddelde (benchmark: 31,7%)
- 19,9% op het aandelenfonds: dit is boven het marktgemiddelde (benchmark was: 19,5%)
- 28,2% op de totale portefeuille: dit is boven het marktgemiddelde (benchmark: 27,2%)

In **2013** zijn de volgende beleggingsresultaten geboekt:

- -6,4% op de vastrentende fondsen: dit is lager dan het marktgemiddelde (benchmark: -6,0%)
- 21,7% op het aandelenfonds: dit is boven het marktgemiddelde (benchmark was: 21,2%)
- 3,1% op de totale portefeuille: dit is onder het marktgemiddelde (benchmark: 3,5%)

Onder de benchmark wordt verstaan de norm waarmee kosten en prestaties van instellingen uit dezelfde sector worden vergeleken.

Dit resultaat is onder meer een gevolg van de ontwikkelingen van de financiële markten in de loop van 2014. De resultaten over 2014 zijn aanzienlijk beter dan over 2013. In 2014 komt het resultaat uit boven de gehanteerde benchmark. De waarde van de totale portefeuille is in 2014 met 27,6% toegenomen. In 2013 was dit nog 3,2%.

De vermogensbeheerder van het Pensioenfonds Ecolab, State Street global Advisors, heeft voor de beleggingen in het aandelenfonds van het bestuur een passief mandaat gekregen. Dat wil zeggen, dat de markt 'gevolgd' dient te worden en dat er geen 'outperformance' ten opzichte van de benchmark wordt nagestreefd. Naar de mening van het bestuur houdt het streven naar 'outperformance' te hoge risico's in. Een bijkomend voordeel van dit minder risicovolle beleid is dat de hiermee verbonden beheerskosten aanzienlijk lager zijn.

Daarnaast is besloten dat het bestuur beleggingsresultaten niet meer beïnvloed wil zien door valutakoersschommelingen, zoals dat in het verleden is gebeurd. Daartoe zijn met ingang van 2007 valutakoersschommelingen afgedekt via een valuta-hedge, waarvoor een vergoeding wordt betaald. Een ander voordeel van het afdekken van valutaschommelingen is dat op grond van de geldende regelgeving een lagere veiligheidsbuffer vereist is.

Het bestuur heeft eind 2011 een ALM studie laten uitvoeren. Op basis van de uitkomsten van deze ALM studie is besloten om een tweetal aanpassingen door te voeren in de strategische beleggingsmix:

- De strategische verhouding tussen vastrentende waarden en aandelen is aangepast naar een verhouding van 65%:35%. Jaarlijks vindt er rebalancing plaats.
- Het pensioenfonds geeft er de voorkeur aan om niet meer deel te nemen in securities lending programma's.

In de afdekking van het renterisico is geen wijziging aangebracht. Het pensioenfonds dekt het renterisico strategisch voor 75% af. In 2015 wordt opnieuw een ALM-studie uitgevoerd. De uitkomsten van deze studie kunnen aanleiding zijn het strategische beleggingsbeleid aan te passen, waaronder de renteafdekking.

Financiële positie

De vermogenspositie van het Pensioenfonds nam toe in 2014 met ca. EUR 19.578.000,- en komt per 31 december 2014 uit op EUR 101.634.000,-. De door de actuaris berekende voorziening pensioenverplichting is EUR 89.393.000,-. Uitleg hierover vindt u terug in de toelichtingen op de jaarrekening. De belangrijkste indicatie van de financiële positie van het pensioenfonds is de dekkingsgraad. Deze wordt als volgt berekend: vermogen/pensioenverplichtingen x 100%. De hoogte van de pensioenverplichtingen wordt in belangrijke mate bepaald door de hoogte van de marktrente. Wanneer de marktrente omlaag gaat, gaan de verplichtingen omhoog. De dekkingsgraad van het Pensioenfonds was per 31 december 2013 109,3% en per 31 december 2014 113,7%.

Pensioenparagraaf

Toeslag

Bij de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk welk niveau van toeslagverlening wordt nagestreefd, los van beperkingen die ongewisse toekomstige ontwikkelingen mogelijk met zich mee zullen brengen.

Het pensioenfonds heeft met betrekking tot het toeslagenbeleid aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden meegedeeld te streven naar waardevastheid van de opgebouwde aanspraken en pensioenuitkeringen. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Het toeslagenbeleid komt overeen met de toeslagenmatrix en met hetgeen is opgenomen in de ABTN van het Pensioenfonds.

Er wordt een onderscheid gemaakt in toeslag tussen actieve en niet-actieve deelnemers. Bij de actieve deelnemers wordt een onderscheid gemaakt tussen deelnemers aan de middelloonregeling en eindloonregeling.

Voor 2014 heeft het bestuur besloten, gezien de dekkingsgraad en de geldende beleidsstaffel voor de toeslagverlening, om aan de niet actieve deelnemers geen toeslag voor ingegane pensioenen en gewezen deelnemers toe te kennen. Ook over de opgebouwde rechten voor de actieve deelnemers in de middelloonregeling is in 2014 geen toeslag verstrekt.

De dekkingsgraad per 31 oktober 2014 gaf, in overeenstemming met geldende beleidsstaffel voor de toeslagverlening, de mogelijkheid tot een bescheiden indexatie. Voor de actieven komt dit neer op een indexatie van 0,9% en voor de inactieven van 0,2%. Voor de actieven geldt dat een gedeelte van de premie die van de werkgever wordt ontvangen bestemd is voor toeslagverlening. In de afgelopen jaren zijn de actieven vanwege de financiële positie van het fonds echter niet geïndexeerd. Het bestuur heeft besloten om de actieven een extra indexatie van 0,3% te geven indien de werkgever bereid is ook voor 2015 (ondanks de verdere versoering van de pensioenregeling) wederom de maximale premie van 39% af te dragen. De werkgever heeft zich hiertoe bereid verklaard. In totaal is daarom per 1 januari 2015 een indexatie van 0,9% aan de actieven toegekend.

Franchise

De opbouw van pensioenrechten geschiedt onder aftrek van een franchise. Deze franchise is vanaf 1 januari 2014 vastgesteld conform het van toepassing zijnde reglement en bedroeg EUR 15.643,-.

Premie

Uit de analyse van de kostendekkendheid van de premie die op verzoek van het bestuur jaarlijks wordt uitgevoerd is gebleken dat de premie ook in 2014 kostendekkend was. In 2014 werd rekening gehouden met een eventuele vermindering met circa 1/3 van het aantal actieve deelnemers als gevolg van de mogelijke verkoop van de fabriek. Het bestuur heeft een analyse laten uitvoeren van de gevolgen van de verkoop voor de kostendekkendheid van de premie. Uit deze analyse is gebleken dat de feitelijke premie die van de werkgever ontvangen wordt ook in dat geval kostendekkend zou zijn. Wel is duidelijk dat het premie-instrument als sturingsmiddel bot is, dat wil zeggen dat de premie nauwelijks bijdraagt aan verbetering van de financiële positie van het fonds.

Het fonds is per 1 januari 2015 een gesloten fonds geworden, dit betekent dat er vanaf die datum geen nieuwe deelnemers zullen toetreden en dat er uitsluitend pensioenopbouw plaatsvindt voor werknemers die op 31 december 2014 in dienst waren van Ecolab en op die datum deelnemer waren van het fonds. Door deze ontwikkeling is de marge in de premie verder verkleind. Het indexatiepotentieel moet onverminderd voornamelijk uit het rendement op het vermogen komen.

Het ligt als gezegd in de planning om in 2015 een ALM-studie uit te voeren. Naast de impact van het nFTK voor de kostendekkendheid van de premie kunnen in deze studie ook de gevolgen voor het beleid (waaronder het premiebeleid) van het krimpende bestand van actieven onderzocht worden.

Het bestuur heeft besloten dat vanaf 1 januari 2014 wederom de maximale de door de actuaris vastgestelde maximale premie bij de werkgever wordt geheven.

Zie hiervoor de toelichting onder het kopje premie-inkomsten van de jaarrekening.

Actuariële paragraaf

Actuariële risico's

Door het pensioenfonds zijn de Prognosetafel AG 2014, zoals gepubliceerd door het Actuarieel Genootschap, gehanteerd. Per 31 december 2014 wordt uitgegaan van startjaar 2015. Daarnaast wordt er rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen werkenden en de totale bevolking door toepassing van fondsspecifieke ervaringssterfte gebaseerd op Towers Watson 2012.

Risico en beheersing/beleid

Het bestuur heeft zijn beleid verwoord in de ABTN. Algemene leidraad voor het uitvoeren van beheertaken zijn de voorschriften van de toezichthouder (DNB). Door risico's tijdig te onderkennen, te waarderen en te controleren wordt voorkomen dat het Pensioenfonds haar doelstellingen niet realiseert. Hoe het bestuur de diverse risico's bewaakt leest u hieronder en op pagina 38 en verder van deze jaarrekening.

Onderstaand treft u de belangrijkste risico's die het bestuur onderkent en met prioriteit heeft aangepakt.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen verandert als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente.

In 2011 heeft het bestuur het niveau van het renterisico weer hersteld naar 75%, nadat uit de ALM studie was gebleken dat door transacties in het verleden dit percentage sterk was teruggevallen. Een bijkomend voordeel is dat hierdoor de buffers kunnen worden verlaagd.

Het pensioenfonds is gevoelig voor wijzigingen in de marktrente omdat de durations van de beleggingen en de verplichtingen niet gelijk zijn. Bij de bepaling van het beleggingsbeleid weegt het bestuur zorgvuldig de voordelen en nadelen hiervan af.

Valutarisico

Het pensioenfonds voert het strategische beleid om niet-euro beleggingen genoteerd in US dollar, Britse pond, Japanse yen en Zwitserse frank volledig af te dekken. Ultimo 2014 is EUR 30,2 miljoen niet in euro's belegd. Hiervan is EUR 26,5 miljoen afgedekt. Dit betreffen de beleggingen in US dollar, Britse pond, Japanse yen en Zwitserse frank. De overige valuta zijn niet afgedekt. Op de totale portefeuille betekent dit dat ultimo 2014 een valutarisico wordt gelopen van ongeveer 4%.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisico en het renterisico. De strategie van het pensioenfonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, welke wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in de staat van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijrisico kan worden afgezwakt door middel van spreiding van de risico's. In aanvulling hierop kan het prijrisico worden afgedekt voor de toekomst door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Toeslagrisico

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de ambitie om toeslagen op pensioen toe te kennen in relatie tot het reglementair vastgestelde loonindexcijfer. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) echter, uiteindelijk van de hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars. In 2012 heeft het bestuur besloten te stoppen met de security lending, ondanks het hogere rendement. Er werd overgestapt op non-lending securities.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langleven, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het langlevenrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevenrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevenrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ("schadereserve"). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. Per 1 januari 2015 is ook het arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er wordt eveneens rekening gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote beleggingspost wordt aangemerkt elke soort die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwerking van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

Toekomstparagraaf

Kijk op de toekomst

Het bestuur verwacht dat in 2015 wereldwijd sprake zal zijn van gematigd economische groei. In de Eurozone zal de rente vanwege het opkoopprogramma van de ECB waarschijnlijk structureel op een zeer laag niveau blijven.

Ondanks de redelijk goede beleggingsresultaten in de afgelopen jaren en specifiek van de beleggingen in het aandelenfonds in 2014 en de eerste maanden van 2015, blijft, mede door de zeer lage rente, de dekkingsgraad aan de lage kant.

Voor het jaar 2014 is door het pensioenfonds wederom de maximale premie gehanteerd. Het fiscale kader is met ingang van 1 januari 2015 verder versoberd. Aanpassing van de pensioenregeling is primair een zaak van de werkgever in overleg met de ondernemingsraad. Het pensioenfonds brengt vervolgens het pensioenreglement in overeenstemming met de gemaakte afspraken.

Het Pensioenfonds was op grond van de regels van het nFTK op 1 januari 2015 in reservetekort. Het bestuur dient daarom uiterlijk op 1 juli 2015 een herstelplan in te dienen. Als gevolg van de verdere daling van de rente in de eerste maanden van 2015 moet rekening gehouden worden met een verdere daling van de beleidsdekkingsgraad. Het bestuur zal de ontwikkeling van de dekkingsgraad en het herstelpad op basis van het herstelplan nauwgezet monitoren en zal hierover periodiek overleg voeren met de werkgever.

In 2015 richt het bestuur zich op de implementatie van het nFTK en artikel 102a Pensioenwet. Op grond van artikel 102a Pensioenwet dient het bestuur in overleg met het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie zorg te dragen voor de vastlegging van de doelstellingen en de beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding van het pensioenfonds. Er dient overleg plaats te vinden met de ondernemingsraad en de werkgever om duidelijkheid te krijgen over de doelstellingen, het ambitieniveau van de toeslagverlening en de risicohouding. In het kader van de implementatie van het nFTK en artikel 102a Pensioenwet heeft het bestuur een stappenplan opgesteld waarin is vastgelegd welke zaken in 2015 dienen te worden uitgevoerd om de implementatie tijdig, d.w.z. vóór 1 oktober 2015, af te kunnen ronden. De volgende zaken zijn geïdentificeerd:

- Vaststellen en vastleggen risico-houding en afstemmen met zowel de organen van het pensioenfonds als de werkgever/ondernemingsraad. Het bestuur zal een workshop organiseren waarin de risicohouding besproken en vastgelegd wordt.
- Uitvoeren scenario-analyse/ALM-studie. Doel is om de impact van het nFTK voor het huidige fondsbeleid inzichtelijk te krijgen. Tevens wil het bestuur een aantal alternatieve beleggingsstrategieën analyseren. De uitkomsten van de ALM-studie zullen gebruikt worden om het beleid te optimaliseren. Het gewijzigde beleid zal vastgelegd worden in de ABTN.
- Uitvoeren aanvangs-haikbaarheidsstoets. Deadline hiervoor is 1 oktober 2015. Het kan zijn dat de resultaten van de haikbaarheidsstoets aanleiding zijn om het fondsbeleid en/of de risicohouding aan te passen.

Voor een relatief klein pensioenfonds dat ook nog sinds 1 januari 2015 een gesloten fonds is geworden en dat te maken heeft met een sterke vergrijzing van het deelnemersbestand zijn de toekomstige ontwikkelingen van groot belang voor de overlevingskansen van het fonds. Niet alleen de immer toenemende eisen van de DNB en AFM maar ook de daardoor toenemende kosten voor het pensioenfonds zijn hierbij cruciaal. De uitvoeringskosten drukken door het steeds kleiner wordend aantal actieve deelnemers steeds meer op de premie die door de werkgever aan het pensioenfonds wordt afgedragen. Gedurende 2014 is sprake geweest van de mogelijke verkoop van een deel van de activiteiten (verkoop van Ecolab Production Netherlands B.V.). Het bestuur heeft in het kader van de mogelijke verkoop in kaart gebracht welke consequenties dit zou hebben voor het pensioenfonds. Er is gekeken naar de gevolgen voor de uitvoeringskosten en de kostendekkendheid van de premie, maar ook naar de gevolgen voor de toeslagverwachting op de lange termijn.

De conclusie was dat de verkoop geen consequenties heeft voor de kostendekkendheid van de premie. Het indexatiepotentieel zou slechts op de lange termijn minder worden. Vooralsnog is deze verkoop niet doorggegaan en naar verwachting zal hier op korte termijn geen sprake van zijn. Er is in feite sprake van uitstel in het afnemen van het aantal deelnemers. Doordat het fonds gesloten is voor nieuwe deelnemers, neemt het aantal actieve deelnemers als gevolg van uitdiensttredingen en pensioneringen immers gestaag af. Dit zal niet direct een knelpunt opleveren voor de kostendekkendheid van de premie, maar op de lange termijn komt

de kostendekkendheid wel in gevaar.

In dit kader is mede van belang dat het pensioenfonds recent door DNB is aangewezen als “kwetsbaar pensioenfonds”. DNB heeft tijdens de rondetafel bijeenkomst 'Houdbaar bedrijfsmodel' die op 27 maart 2015 heeft plaatsgevonden nadere uitleg gegeven over de gevolgen van deze kwalificatie. Er is tijdens de bijeenkomst gesproken en gediscussieerd over mogelijke kwetsbaarheden van pensioenfonds op financieel, bestuurlijk en organisatorisch vlak en de in te dienen toekomstanalyse. De daadwerkelijke kwetsbaarheden zijn geheel afhankelijk van de situatie en ontwikkelingen van elk separaat pensioenfonds.

Het is duidelijk geworden dat DNB een gesloten fonds als 1 van de criteria beschouwt om een pensioenfonds als kwetsbaar aan te wijzen.

Het bestuur dient een toekomstanalyse op te stellen waarin de volgende elementen zijn opgenomen:

- een toekomstvisie van het pensioenfonds;
- een beschrijving van de kwetsbaarheden, die het bestuur identificeert bij het fonds;
- een analyse van mogelijke oorzaken en impact van deze kwetsbaarheden;
- de wijze waarop het bestuur de kwetsbaarheden beheerst;
- conclusie ten aanzien van de toekomstbestendigheid op de korte en middellange termijn.

Het bestuur zal in zijn toekomstvisie nadrukkelijk de mogelijke alternatieven voor de huidige uitvoering van de pensioenregeling betrekken. In zijn algemeenheid kan de huidige pensioenregeling ook door een verzekeraar, een bedrijfstakpensioenfonds of een Algemeen Pensioenfonds worden uitgevoerd. De beslissing over de inhoud van de pensioenregeling en de uitvoering van de toekomstige opbouw is voorbehouden aan de werkgever en de ondernemingsraad. Het bestuur is verantwoordelijk voor de bij het pensioenfonds opgebouwde pensioenen en pensioenaanspraken en een mogelijke overdracht naar een andere uitvoerder. Deze besluitvorming is een zorgvuldig en tijdrovend traject, waarvoor overleg en samenwerking met de werkgever en de ondernemingsraad zal worden gezocht.

Het besturen van een pensioenfonds is al met al zeer uitdagend in de huidige tijd. Het bestuur zet zich onverminderd en met veel energie in om dátgene te doen wat het bestuur zich als prioriteit heeft gesteld, namelijk de evenwichtige behartiging van de belangen van alle stakeholders: deelnemers (jong en oud), gewezen deelnemers, gepensioneerden en de onderneming!

Nieuwegein, 25 juni 2015

Het Bestuur

Balans per 31 december 2014

De balans per 31 december 2014 (na verwerking resultaatbestemming)

	2014 EUR (x 1.000)	2013 EUR (x 1.000)
	<hr/>	<hr/>
<u>Beleggingen</u>		
Financiële beleggingen		
• Aandelen	34.004	32.414
• Vastrentende waarden	67.884	47.280
• Derivaten	0	164
	<hr/>	<hr/>
	101.888	79.858
Overlopende vorderingen en overlopende activa	54	0
Nog te ontvangen rente	8	0
Liquide middelen	172	2.393
Totaal activa	<hr/> 102.122 <hr/>	<hr/> 82.251 <hr/>
Reserve	12.241	6.976
<u>Technische voorzieningen</u>		
Pensioenverplichting	89.393	75.080
Overlopende schulden en overlopende passiva	179	179
Derivaten	309	16
Totale passiva	<hr/> 102.122 <hr/>	<hr/> 82.251 <hr/>

Staat van baten en lasten over 2014

De baten en lasten over 2014 zijn als volgt:

	2014 EUR (x 1.000)	2013 EUR (x 1.000)
<u>Baten</u>		
Beleggingsopbrengsten:		
Directe beleggingsopbrengsten	0	0
Indirecte beleggingsopbrengsten	20.040	3.678
Eenmalige baten (dividend)	5	40
Saldo overdrachten van rechten	29	5
Bijdrage FVP	68	24
Premiebijdragen van werkgever en werknemer	2.184	2.423
Overige baten correctie	0	5
Totale baten	22.326	6.175
<u>Lasten</u>		
Pensioenuitkeringen	2.262	2.384
Kosten vermogensbeheer	154	145
Pensioenuitvoeringskosten en overige kosten	263	248
Premies herverzekering	69	61
Mutatie voorziening pensioenverplichting voor rekening pensioenfonds	14.313	-2.681
Totale lasten	17.061	157
Saldo staat van baten en lasten	5.265	6.018

Kasstroomoverzicht over 2014

(x EUR 1.000)	2014	2013
<u>Kasstroomoverzicht uit pensioenactiviteiten</u>		
Betaalde uitkeringen	-2.149	-2.218
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-295	-258
Ontvangen premies	2.025	2.283
Herverzekeringspremie	-69	-61
Saldo overdracht van rechten	68	5
Totale kasstroom uit pensioenactiviteiten	-420	-249
<u>Kasstroomoverzicht uit beleggingsactiviteiten</u>		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	2.875	0
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	5	40
Toename / Storting valuta afdekking	-2.391	0
Resultaat uit valuta afdekking	-745	1.212
Aankopen van beleggingen *)	-1.443	0
Betaalde kosten vermogensbeheer	-102	-143
Kasstroomoverzicht uit beleggingsactiviteiten	-1.801	1.109
Mutatie liquide middelen	-2.221	860
Stand per 1 januari	2.393	1.533
Stand per 31 december	172	2.393

*) Voor de aankopen van de vastrentende waarden hebben er geen geldstromen plaatsgevonden.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2014

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2010 was de fusie tussen Stichting Pensioenfonds Ecolab en Stichting Prepensioenfonds Ecolab B.V een feit. Bij deze fusie is Stichting Pensioenfonds Ecolab de overblijvende partij. De Stichting Pensioenfonds Ecolab voert zowel de pensioenregelingen als en de pre-pensioenregeling uit.

Algemene grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dat betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkeldatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenkomst met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien, en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengst in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De actuele waarde van niet beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is bepaald volgens de grondslagen zoals gehanteerd door de fondsen, zijnde marktwaarde boekjaar.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen. Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebeoordeling plaats op basis van de grondslagen zoals gehanteerd door de fondsen, zijnde marktwaarde boekjaar.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen.

Herverzekering

Uitgaande herverzekeringpremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen en baten uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringcontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Technische voorzieningen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen.

De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van aanspraken waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is berekend met inachtneming van de volgende grondslagen en onderstellingen. In het boekjaar 2014 zijn de aan de berekening ten grondslag liggende actuariële grondslagen gewijzigd. Dit wordt veroorzaakt door een actualisering van de overlevingsgrondslagen.

- **Marktrente :**
Voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is de rentetermijnstructuur per 31-12-2014 conform de publicatie van DNB gehanteerd. Deze rentetermijnstructuur is vastgesteld op basis van het gemiddelde van alle handelsdagen in de laatste drie maanden van 2014. Verder is in deze rentetermijnstructuur voor de looptijden vanaf 20 jaar gebruik gemaakt van de zogenaamde UFR-methode.
- **Overlevingstafels:**
De overlevingskansen worden ontleend aan de prognosetafels AG 2014 zoals in september 2014 gepubliceerd door het Actuarieel Genootschap. Deze tafels worden per 31 december 2014 gehanteerd met startjaar 2015. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de Ecolab specifieke Towers Watson 2012 ervaringssterfte.
- **Gezinssamenstelling:**
Alle mannelijke deelnemers worden verondersteld gehuwd te zijn met een drie jaar jongere vrouw. De vrouwelijke deelnemers worden verondersteld gehuwd te zijn met een drie jaar oudere man. De gehuwdheidsfrequentie neemt na de pensioenleeftijd af volgens de relevante overlevingstafel van de partner.
De overschatting van de lasten, veroorzaakt door bovengenoemde onderstelling, laat toe een reservering achterwege te laten voor de verplichtingen voortvloeiende uit toekomstige wezenpensioenen.
- **Kostenopslag:**
Kostenopslag ter grootte van 3,7% van de voorziening voor pensioenverplichtingen in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.
- **Uitbetalingswijze:**
De pensioenen worden uitgekeerd in maandelijks termijnen bij achterafbetaling. Er is derhalve geen rekening gehouden met verschuldigd pensioen of pensioentegoed.
- **Negatieve voorzieningen:**
Bij de gekozen methode van vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen komen negatieve voorzieningen niet voor.
- **Groepering:**
De pensioenaanspraken en de contante waarden daarvan zijn individueel per deelnemer vastgesteld.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde.

Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Belastingen

Het pensioenfonds is niet vennootschapsbelastingplichtig.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans**Beleggingen****Aandelenfonds / Equities**

Het aandelenfonds heeft zich in 2014 als volgt ontwikkeld:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Waarde per 1-1-2014	32.414	26.668
Aankopen	0	0
Verkopen	-4.171	0
Resultaat *)	5.761	5.746
Waarde per 31-12-2014	34.004	32.414

*) inclusief dividenden en gerealiseerde/ongerealiseerde winsten en verliezen

Vastrentende waarden / Bonds

De vastrentende waarden zijn in het boekjaar 2014 als volgt gemuteerd:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Waarde per 1-1-2014	47.280	50.629
Aankopen	15.239	0
Verkopen	-12.500	0
Resultaat *)	16.855	-3.349
Waarde per 31-12-2014	66.874	47.280

*) inclusief opgelopen interest en gerealiseerde/ongerealiseerde winsten en verliezen

Bovengenoemde vastrentende waarden worden aangehouden bij vermogensbeheerder State Street global Advisors.

Het bestuur heeft besloten om een buffer in te bouwen om deze negatieve termijntransacties op te vangen. In december 2014 is er een staatslening gekocht en deze wordt nu als buffer bij de KasBank aangehouden.

(x EUR 1.000)	2014	2013
2% Nederland 24 nominale EUR 900.000,- Aankoopkoers 110,847	998	0
Resultaat	12	0
Waarde per 31-12-2014; koers 112,244	1.010	0

Rekening houdend met deze staatslening is de totale waarde van de vastrentende waarde ultimo 2014 gelijk aan EUR 67.884. Een specificatie van alle fondsen is in de bijlage van dit verslag opgenomen.

Zoals vermeld in de grondslagen betreffen de aandelen en vastrentende waarden participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen. De waardering van deze beleggingen vallen onder de afgeleide marktnotering oftewel de actuele waarde wordt afgeleid aan de hand van directe/indirecte marktdata anders dan die gebruikt bij directe marktnotering.

Derivaten

Valuta derivaten

Het bestuur heeft besloten om voor de aandelen die niet onder het eurogebied vallen een valuta dekking aan te gaan.

Het valuta risico is hiermee afgedekt voor de volgende valuta: USA dollar, GB pond, Japanse Yen en Zwitserse Frank. Termijntransacties worden maandelijks verrekend en lopen van midden van de maand tot midden van de volgende maand. Dit gedeelte is gerealiseerd. De periode van midden december tot eind december is ongerealiseerd en wordt als overlopende post op de balans opgenomen.

De voortdurende stijging van de koers van de USA Dollar ten opzichte van de Euro leidde ertoe dat de maandelijks te verrekenen termijntransacties negatief uitlopen. Als gevolg hiervan diende het negatieve saldo bij de KasBank regelmatig te worden aangezuiverd. Om dit te kunnen doen zijn er in 2014 meerdere keren effecten verkocht bij SSgA en zijn de opbrengsten doorgestort naar de KasBank.

Deze koersstijging komt wel weer ten goede aan de koerswaarde van het aandelenfonds.

Het bestuur heeft besloten om een buffer in te bouwen om deze negatieve termijntransacties op te vangen.

In december 2014 is er een staatslening gekocht en deze wordt nu als buffer bij de KasBank aangehouden.

Deze vindt u vermeld onder het kopje vastrentende waarden.

In onderstaand overzicht vindt u de resultaten van de valutatermijn transacties als overlopende post:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Totaal ongerealiseerd resultaat op valuta termijn transacties	-309	148
Waarvan debet saldo	0	164
Waarvan credit saldo	-309	-16

Het totaalbedrag dat niet in euro's is belegd bedraagt ultimo jaar circa EUR 34.004.000,- van de beleggingsportefeuille. De valuta's daarin zijn voornamelijk USA dollar, GB pond, Japanse Yen en Zwitserse Frank. Per einde boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten EUR 26.229.000,-. In de genoemde saldi zijn de positieve en negatieve uitstaande waarden gesaldeerd.

De uitstaande termijncontracten per **31 december 2014** zijn als volgt samengesteld:

	Uitstaande valuta-termijncontracten 22-01-2015	Waardering valuta-termijncontracten per 31-12-2014	Ongerealiseerde winst / verlies per 31-12-2014
	EUR	EUR	EUR
USD	19.355.328	-19.602.692	-247.064
GBP	2.681.276	-2.710.143	-28.863
JPN	2.671.512	-2.703.314	-31.802
CHF	1.211.064	-1.212.706	-1.642

De uitstaande valutatermijncontracten worden eens per maand doorgerold. Derhalve is in de eerste kolom in bovenstaande tabel de stand op het genoemde moment opgenomen, aangezien 31 december 2014 niet beschikbaar is.

De uitstaande termijncontracten per **31 december 2013** zijn als volgt samengesteld:

	Uitstaande valuta- termijncontracten 22-01-2014	Waardering valuta- termijncontracten per 31-12-2013	Ongerealiseerde winst / verlies per 31-12-2013
	EUR	EUR	EUR
USD	17.372.217	17.260.223	111.994
GBP	2.904.440	2.920.222	-15.782
JPN	2.820.913	2.771.686	49.227
CHF	1.199.543	1.197.226	2.317

Ten behoeve van de afdekking van het valutarisico heeft het pensioenfonds valutaderivaten bij Kasbank. Per 2014 wordt uit hoofde hiervan non-cash collateral (zekerheden) uitgewisseld met de Kasbank in de vorm van Nederlandse staatsobligaties. Ultimo 2014 is door het pensioenfonds 900,000 stukken van ISIN code NL0010733424 (2% Netherlands 24) beschikbaar gesteld aan Kasbank voor de dienstverlening, waarvan ultimo 2014 134,000 stukken waren gestort als collateral aan Kasbank met een totale waarde van EUR 150.406. Het benodigde aantal stukken was onder de maximale buffer van 900,000 stukken.

Overige activa

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds. De lopende bankrekeningen worden aangehouden bij The Royal Bank of Scotland.

Op een rekening van de Kas Bank worden de resultaten van de valuta afdekking verwerkt. Op een andere rekening worden de Kas Bank provisies verwerkt. Naast de effecten houdt SSgA een cash-rekening aan. Hierover worden een aantal lopende zaken afgewerkt met betrekking tot de effecten.

De liquide middelen zijn als volgt gespecificeerd.

(x EUR 1.000)	2014	2013
RBS Rekening Courant	266	88
KasBank	-108	2.281
KasBank Rekening Courant	-3	7
Saldo SSgA effecten rekening	17	17
Totale liquide middelen 31-12	172	2.393

Reserves

In het verslagjaar 2014 is de post reserve als volgt gemuteerd:

(x EUR 1.000)	Reserve 2014	Reserve 2013
Stand primo boekjaar	6.976	958
Uit bestemming saldo van baten en lasten	5.265	6.018
Stand ultimo boekjaar	12.241	6.976

Per 31 december 2014 bedraagt de aanwezige reserve EUR 12.241.0000.

Minimaal Vereist Eigen Vermogen

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) wordt aangehouden ter dekking van niet expliciet gekwantificeerde risico's. Per 31 december bedraagt het MVEV EUR 3.680.000. Dit komt overeen met 4,1% van de Technische Voorziening (TV).

Vereist Eigen Vermogen

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV), zoals is gedefinieerd in het 'Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen' van 18 december 2006, bedraagt per 31 december 2014 EUR 10.126.000,- ofwel 11,3% van de TV.

Samenvattend

In onderstaande staat staan zowel het eigen vermogen van het pensioenfonds als het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en het Vereist Eigen Vermogen (VEV) weergegeven (x EUR 1.000):

Minimaal vereist eigen vermogen	3.680
Vereist eigen vermogen	10.126
Aanwezig eigen vermogen	12.241

Het VEV is berekend met het standaard model en bedraagt per 31 december op basis van de strategische beleggingsmix EUR 10.126.000 ofwel 11,3% van de TV. Op basis van de feitelijke beleggingsmix per 31 december 2014 bedraagt het VEV 10,6% van de TV.

Omdat het aanwezig eigen vermogen hoger is dan het MVEV en ook hoger dan het VEV bevindt het pensioenfonds zich onder het op 31 december 2014 van toepassing zijnde FTK niet meer in een situatie van reservetekort.

Herstelplan

Stichting Pensioenfonds Ecolab bevindt zich ultimo 2014 in een reservetekort op basis van de regels van het nFTK. Uiterlijk 1 juli 2015 zullen pensioenfondsen die zich in een reservetekort bevinden, een herstelplan moeten indienen. Uiterlijk drie maanden later gevolgd door de aanvangshaalbaarheidstoets. Die toets, die in het nFTK zowel de continuïteitsanalyse als de consistentietoets vervangt, moet onder meer aantonen dat de financiële opzet strookt met de risicohouding die het fonds voor zichzelf heeft bepaald.

Technische voorzieningen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum.

Voorziening voor pensioenverplichtingen:

De pensioenverplichtingen ontwikkelen zich als volgt:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Pensioenverplichtingen per 1-1	75.080	77.761
Toevoeging	14.313	-2.681
Stand per 31-12	89.393	75.080

Op basis hiervan bedraagt de dekkingsgraad, zijnde de verhouding tussen het pensioenvermogen, inclusief bestemmingsvoorzieningen, en de pensioenverplichting 113,7%. Op 31 december 2013 bedroeg de dekkingsgraad van het pensioenfonds 109,3%

Grootte en samenstelling pensioenverplichtingen

Mutaties in de pensioenverplichtingen (x €1.000):

(x EUR 1.000)	2014	2013
Stand primo boekjaar	75.080	77.761
Premies	2.252	2.447
Kostenbestanddeel premies	-/- 179	-/- 225
Interesttoevoeging	283	274
Overgenomen pensioenverplichtingen	71	293
Aanpassing in verband met rekenrente	14.975	-/- 2.456
Uitkeringen	-/- 2.262	-/- 2.384
Vrijval kosten	-/- 84	-/- 89
Wijziging grondslagen	-/- 154	0
Resultaat op grondslagen en mutaties	-/- 548	-/- 261
Uitgaande pensioen verplichtingen	-/- 41	-/- 280
Totaal mutaties	-/- 14.313	-/- 2.681
Stand per einde boekjaar	89.393	75.080

(x EUR 1.000)	Ouderdoms- pensioen	Weduwe- pensioen	Wezen- pensioen	Pre- pensioen	Totaal 2014	Totaal 2013
Voor actieve deelnemers	23.192	4.352	0	0	27.544	24.377
Voor premievrije verzekerden	18.568	3.365	0	569	22.502	18.233
Voor pensioentrekkers	26.122	9.767	83	185	36.157	29.791
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	2.512	647	3	28	3.190	2.679
	70.394	18.131	86	782	89.393	75.080

Korte omschrijving van de pensioenregelingen

De regelingen die door het pensioenfonds Ecolab worden uitgevoerd zijn:

1. pensioenregeling op basis van eindloon
2. pensioenregeling op basis van middelloon
3. prepensioenregeling

De pensioenregeling op basis van eindloon kan worden gekenmerkt als een onvoorwaardelijk geïndexeerde eindloonregeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 1,75% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan 12 maandsalarissen verhoogd met een dertiende maand en vakantietoeslag, indien van toepassing verhoogd met ploegentoeslag, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Voor 2014 bedraagt deze franchise EUR 19.152,-. Tevens bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioen. Deelname aan deze regeling is niet meer mogelijk. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

De pensioenregeling op basis van eindloonregeling is per 31-12-2014 beëindigd.

Met ingang van 2014 is de pensioenregeling op basis van middelloon aangepast aan het nieuwe wettelijke kader voor pensioenfonds. Dat houdt in dat de pensioenleeftijd is verhoogd naar 67 jaar.

De pensioenregeling op basis van middelloon kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd. Met ingang van 2014 is de pensioenopbouw van 2,2% verlaagd naar 2,15% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan 12 maandsalarissen verhoogd met een dertiende maand en vakantietoeslag, indien van toepassing verhoogd met ploegentoeslag, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld.

Voor 2014 bedraagt deze franchise EUR 15.643,-. Tevens bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioen. Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf indiensttreding. Jaarlijks beslist het bestuur van het pensioenfonds de mate waarin de opgebouwde aanspraken worden geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

De prepensioenregeling op basis van eindloon kan worden gekenmerkt als een onvoorwaardelijk geïndexeerde eindloonregeling met een pensioenleeftijd van 62 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 3% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan 12 maandsalarissen verhoogd met een dertiende maand en vakantietoeslag, indien van toepassing verhoogd met ploegentoeslag. De pensioenuitkering stopt op de 65 jarige leeftijd. Deelname aan deze regeling is niet meer mogelijk en deze regeling kent met ingang van 2013 geen deelnemers meer. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

Toeslagbeleid

Het toeslagbeleid kan als volgt worden verwoord.

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen.

Het bestuur heeft in de vergadering van december 2014 besloten over toeslagverlening op de pensioen-aanspraken per 1 januari 2015. Voor 2015 wordt er een toeslag op pensioenrechten en pensioenaanspraken verleend. Bij de bepaling van de voorziening voor pensioenverplichtingen is met dit besluit rekening gehouden.

De pensioenrechten en pensioenaanspraken werden per 1 januari 2015 als volgt geïndexeerd:

Toeslag voor gepensioneerden en slapers pensioenregeling: 0,2% (2014: 0%)

Toeslag voor gepensioneerden en slapers prepensioenregeling: 0,2% (2014: 0%)

Toeslag voor deelnemers middelloon-pensioenregeling: 0,9% (2014: 0%)

Met bovengenoemde toeslagen was ultimo 2014 reeds rekening gehouden in de voorziening pensioenverplichtingen (VPV).

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het pensioenfonds, en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element (afhankelijk van ABTN). Indien het prijsindexcijfer in enig jaar boven de 6% uitgaat, kan de niet toegepaste stijging van het prijsindexcijfer in latere jaren, met een maximum van drie jaar, worden toegekend, waarbij de totale jaarlijkse stijging het eerder genoemde maximum van 6% niet mag overschrijden.

Overige schulden en overlopende passiva

De overlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan 1 jaar en zijn als volgt gespecificeerd:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Te betalen loonbelasting	37	57
Overige kosten nog te betalen	77	57
Stelpost kosten accountant/actuaris jaarrekening	65	65
Totaal overige schulden en overlopende passiva	179	179

Derivaten

Een nadere toelichting inzake de verwerking van de valuta termijntransacties vindt u terug op bladzijde 32 van deze jaarrekening.

Risicobeheer en derivaten

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen.

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten.

In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich over 2014 als volgt ontwikkeld:

EUR (x 1.000)	Dekkings- Graad %
Stand per 1 januari 2014	109,3%
Beleggingen	25,8%
Marktrente	-/- 18,2%
Premiebijdragen (exclusief kosten en risicopremie's)	0,4%
Waardeoverdrachten	
Kosten	
Uitkeringen	0,3%
Kanssystemen (sterfte, uitruil en invaliditeit)	
Voorwaardelijke toeslagverlening	-/- 0,5%
Wijziging overlevingstafels	0,2%
Wijziging ervaringssterfte	
Overige wijzigingen	-/- 3,6%
Stand per 31 december 2014	113,7%

Het vereist eigen vermogen (VEV)

Het vereiste eigen vermogen (VEV) wordt vastgesteld voor de evenwichtssituatie: dat is de situatie waarin juist voldoende eigen vermogen aanwezig is. Het VEV is bepaald met het standaardmodel op basis van de strategische beleggingsmix. De per risico benodigde buffer is opgenomen in onderstaande tabel.

	31 dec. 2014	31 dec. 2013
Buffers:		
Renterisico	1.634	1.982
Risico zakelijke waarden	8.708	7.343
Valutarisico	836	905
Grondstoffenrisico	0	0
Kredietrisico	184	212
Verzekeringstechnisch risico	3.011	1.982
Correlatie effect	-/- 4.247	-/- 3.508
Totaal (vereiste buffers)	10.126	8.916

Het VEV per 31 december 2014 bedraagt EUR 10.126.000 voor de evenwichtssituatie. In procenten dekkingsgraad betekent dit een vereiste dekkingsgraad van 111,3% van de TV. Op basis van de feitelijke mix per 31 december 2014 bedraagt de vereiste dekkingsgraad 110,6% van de TV. Ten opzichte van eind 2013 is het bedrag aan valutarisico afgenomen. Dit heeft te maken met het verbeterd inzicht in de feitelijke valuta-exposure en niet met een wijziging in het beleid.

Conform het standaard model is het liquiditeits-, concentratie- en operationeel risico op nul gesteld. Het bestuur is van mening dat er geen sprake is van afzonderlijk gekwantificeerd liquiditeits-, concentratie- en operationeel risico.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- premiebeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's. De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen verandert als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente. De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren. De stijging van de duration van de vastrentende waarden heeft verschillende oorzaken.

Valutarisico

Het pensioenfonds voert het strategische beleid om niet-euro beleggingen genoteerd in US dollar, Britse pond, Japanse yen en Zwitserse frank volledig af te dekken. Ultimo 2014 is EUR 30,2 miljoen niet in euro's belegd. Hiervan is EUR 26,5 miljoen afgedekt. Dit betreffen de beleggingen in US dollar, Britse pond, Japanse yen en Zwitserse frank. De overige valuta zijn niet afgedekt. Op de totale portefeuille betekent dit dat ultimo 2014 een valutarisico wordt gelopen van ongeveer 4%.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisico en het renterisico. De strategie van het pensioenfonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden afgezwakt door middel van spreiding van de risico's. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden afgedekt voor de toekomst door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Toeslagrisico (actuariële risico's)

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de ambitie om toeslagen op pensioen en pensioenaanspraken toe te kennen in relatie tot het reglementair vastgestelde prijsindexcijfer voor de toeslag op pensioenen en op het reglementair vastgestelde loonindexcijfer voor de pensioenaanspraken.

De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) echter, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Ultimo 2014 bedraagt de dekkingsgraad 113,7% (31 december 2013: 109,3%). Dit betekent een stijging van de dekkingsgraad. Deze wijziging is een gevolg van de invoering van een aantal zaken welke de dekkingsgraad zowel positief als negatief beïnvloeden. De belangrijkste onderdelen hiervan zijn de stijging van de rente en het aantrekken van de effectenmarkt.

	Balans-waarde	31 december 2014	31 december 2013
	EUR		
Duration van de vastrentende waarden	67.884	19,3	18,1
Duration van de (nominale) pensioenverplichtingen	89.393	16,7	16,2

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

In 2011 heeft het bestuur besloten te stoppen met de security lending, ondanks het hogere rendement. Er wordt overgestapt op non-lending securities.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende waarden kan het volgende overzicht worden gegeven (exclusief derivaten):

	2014		2013	
	EUR (x 1.000)	%	EUR (x 1.000)	%
AAA	3.825	33,1%	934	7,3%
AA	4.032	34,8%	2.614	20,6%
A	1.808	15,6%	2.929	23,0%
BBB	1.725	14,9%	3.947	31,0%
Lager dan BBB	9	0,1%	0	0,0%
Geen rating	175	1,5%	2.288	18,1%
	11.574	100%	12.712	100%

Europalms (swapfondsen) worden niet opgenomen in dit overzicht. Het uitstaande bedrag bestaat uit de in bezit zijnde staatsobligaties met een looptijd korter dan een jaar, uit bedrijfsobligaties en uit het cash bedrag bij de KasBank en SSgA.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ("schadereserve"). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het pensioenfonds heeft het nabestaandenpensioen op risicobasis herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. Met deze verzekeringmaatschappij is een resultaten deling overeengekomen.

De premie is gebaseerd op de leeftijd. Het eigen behoud is EUR 36.302,- Een eventuele bate uit hoofde van winstdeling wordt in het resultaat verantwoord op het moment van uitkering.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote beleggingspost wordt aangemerkt elke soort die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Dit betreft per 31 december 2014 de volgende posten (x EUR 1.000):

Aandelen Balanswaarde		
MSCI World Index CTF EQ Funds USD		34.004
Vastrentende waarden Balanswaarde		
2% Nederland 24 nominaal EUR 900.000		1.010
SSgA Euro Corporate Bond Index Fund		4.098
SSgA Euro Core treasury Bond Index Fund		6.292
MPF Europalms 2021-2025		4.104
MPF Europalms 2026-2030		9.759
MPF Europalms 2031-2035		12.782
MPF Europalms 2036-2040		11.307
MPF Europalms 2041-2045		9.676
MPF Europalms 2046-2050		6.309
MPF Europalms 2051-2055		2.547

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwerking van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ten behoeve van de afdekking van het valutarisico heeft het pensioenfonds valutaderivaten bij Kasbank. Per 2014 wordt uit hoofde hiervan non-cash collateral (zekerheden) uitgewisseld met de Kasbank in de vorm van Nederlandse staatsobligaties. Ultimo 2014 is door het pensioenfonds 900,000 stukken van ISIN code NL0010733424 (2% Netherlands 24) beschikbaar gesteld aan Kasbank voor de dienstverlening, waarvan ultimo 2014 134,000 stukken waren gestort als collateral aan Kasbank met een totale waarde van EUR 150.406. Het benodigd aantal stukken was onder de maximale buffer van 900,000 stukken.

Alle overige bekende activa en verplichtingen zijn in de balans opgenomen.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen, tussen het pensioenfonds en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

Er worden geen beloningen verstrekt aan de bestuurders. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Inzake de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling is het volgende relevant:

- De werkgevers hebben een zorgplicht inzake aanlevering van basisgegevens en het verstrekken van informatie, ongevraagd of op verzoek, aan het pensioenfonds van alle ontwikkelingen binnen de ondernemingen die van invloed kunnen zijn op de pensioenregeling en de toekomstige pensioenverplichtingen
- Betaling van de pensioenpremies aan het pensioenfonds: Naast verplichting tot tijdige betaling van de pensioenpremies zijn er ook procedures ingeval van niet of te late betaling van de pensioenpremies

- De kosten verbonden aan de administratie en het secretariaat van het pensioenfonds worden gedragen door de ondernemingen
- Met uitzondering van 1 werkgeversbestuurder namen in 2013 de overige bestuurders deel aan de pensioenregelingen van het pensioenfonds Ecolab. Er zijn geen afwijkende regelingen afgesproken.

Rekening-courant verhouding Ecolab

Een aantal lopende zaken wordt afgewerkt in rekening-courant verhouding met Ecolab en Nalco.

In onderstaand overzicht vindt u de resultaten hiervan.

(x EUR 1.000)	2014	2013
Te vorderen van Ecolab BV	54	0
Nog te verrekenen met Ecolab BV	0	0
Rek.courant verhouding Ecolab	54	0

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Het premie-inkomen betreft, naast de bijdragen van de werkgevers- en werknemerspremie, ook de eventueel ingekomen premie voor het FVP. De Ecolab-pensioen- en prepensioenregelingen kennen hun eigen premies.

Door het pensioenfonds is voor 2014 uitgegaan van een totale pensioenpremie van 39,0% van de pensioengrondslag voor eindloon- en middelloonregeling.

Voor de eindloon-pensioenregeling voor deelnemers van 55 jaar en ouder per 1-1-2006 is er in 2014 door de werknemer 6,93% en door de werkgever 49,07% van de pensioengrondslag als premie betaald.

De gehanteerde franchise in 2014 was EUR 19.152,- .

In de loop van 2014 zijn de laatste eindloonregeling-deelnemers met pensioen gegaan. Per 31-12-2014 waren er géén deelnemers meer in de eindloonregeling.

Voor de middelloon-pensioenregeling geldt een werknemersbijdrage van 6,08% en een werkgeversbijdrage van 32,22% van de pensioengrondslag. De gehanteerde franchise voor deze regeling is in 2014 EUR 15.643,-

Binnen de middelloon regeling geldt een maximaal pensioengevend salaris. Voor 2014 is deze gesteld op EUR 64.697,- . Voor het meerdere heeft Ecolab BV een regeling afgesloten bij Centraal Beheer/Achmea.

Met ingang van 2014 is de middelloonregeling aangepast aan het nieuwe wettelijke kader voor pensioenfondsen. Dat houdt in dat de pensioenleeftijd is verhoogd naar 67 jaar en dat voor 2014 er een pensioenopbouw geldt van 2,15% van de pensioengrondslag.

De ingehouden pensioenpremie is als volgt samengesteld:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Werkgeversbijdrage PF	1.839	2.048
Werknemersbijdrage PF	345	375
FVP bijdrage	68	24
Totale premie inkomsten	2.252	2.447

Conform de voorschriften van het FTK wordt de kostendeekkende premie bepaald. De kostendeekkende premie is gelijk aan de kosten van opbouw van de actieven, rekening houdend met de aan hen toe te rekenen kosten en solvabiliteitsopslag. Bij de berekening van de gedempte kostendeekkende premie wordt rekening gehouden met een afwijkende rekenrente van 4%.

(x EUR 1.000)	2014
Kostendeekkende premie	1.845
Gedempte kostendeekkende premie	1.455
Feitelijke premie	2.252

De kostendeekkende premie bedraagt voor 2014 EUR 1.845.000,-. De gedempte kostendeekkende premie bedraagt EUR 1.455.000,-. De feitelijke premie wordt getoetst aan de gedempte kostendeekkende premie. De feitelijke premie is hoger dan de gedempte kostendeekkende premie en deze komt uit op EUR 2.252.000,-.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

De beleggingsopbrengsten worden onderverdeeld in directe en indirecte beleggingsopbrengsten. Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan de opbrengst zijnde rente en dividenden. Onder indirecte beleggingsopbrengsten verstaat men gerealiseerde- en ongerealiseerde beleggingsresultaten. Hieronder vallen de winsten of verliezen bij verkopen (gerealiseerd) en koersmutaties (ongerealiseerd).

De beleggingsopbrengsten zijn als volgt:

(x EUR 1000)	Directe	Indirecte	Totaal 2014	Totaal 2013
Aandelen	0	5.761	5.761	5.785
Derivaten	0	-2.586	-2.586	1.281
Vastrentenden	0	16.866	16.866	-3.349
Overige	0	-1	-1	
Subtotaal beleggingsopbrengsten	0	20.040	20.040	3.718
Kosten vermogensbeheer	-201	0	-201	-145
Totaal beleggingsopbrengsten	-201	20.040	19.839	3.573

Een deel van de kosten voor vermogensbeheer wordt niet zichtbaar in de jaarrekening. Deze kosten worden namelijk binnen de aandelen- en vastrentendenindexfondsen verrekend. Om toch inzichtelijk te maken wat nu de vermogenskosten zijn worden deze niet zichtbare kosten wél opgenomen in de vermelding van de kosten van vermogensbeheer.

De kosten voor vermogensbeheer zijn onderverdeeld in kosten voor State Street global Advisors (152; hiervan zijn 104 verwerkt in de jaarrekening en 47 in niet zichtbare kosten), voor de KasBank (30) en voor advisering Towers Watson (19).

Pensioenuitkeringen

De uitkeringen zijn als volgt samengesteld:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Prepensioenuitkeringen	231	547
Betaalde ZVW wg deel	9	25
Ouderdomspensioen	1.780	1.582
Nabestaandenpensioen	224	211
Wezenpensioen	18	19
Totaal uitgekeerde pensioenen	2.262	2.384

De toeslagverlening van de uitkeringen per 1 januari 2015, zoals vastgesteld door het bestuur, bedraagt 0,2% (2014: PF en PPF 0,0%).

Pensioenuitvoeringskosten

De overige kosten zijn als volgt samengesteld:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Kosten certificerend / adviserend actuaris	210	179
Accountantskosten	39	30
Overige kosten	14	12
Visitatie commissie	0	27
Totaal overige kosten	263	248

De kosten die gemaakt zijn ten behoeve van accountant en actuaris komen volledig voor rekening van het pensioenfonds. De kosten van de actuaris zijn gestegen. Dit wordt mede veroorzaakt door de wettelijke wijzigingen welke per 1 januari 2014 werden ingevoerd.

De overige kosten komen voor rekening van de DNB, AFM, Pensioenregister en Pensioenfederatie, notaris, Kamer van Koophandel en Emanon.

De kosten de visitatiecommissie over boekjaar 2014 bedragen 25 en zullen in de jaarrekening over boekjaar 2015 opgenomen worden.

Er zijn geen bestuurskosten voor rekening van het pensioenfonds, omdat deze voor rekening zijn van Ecolab B.V. Derhalve zijn deze kosten niet in de jaarrekening van het pensioenfonds verantwoord.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

Honoraria accountant

Op grond van artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is de vermelding van de honoraria van de accountant als volgt:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten	35	30
Overige controle opdrachten (FVP)	0	0
Fiscale adviesdiensten	0	0
Andere niet-controle diensten	4	0
Totaal honoraria accountant	39	30

Het onderzoek van de jaarrekening omvat zowel de wettelijke controle van de statutaire jaarrekening als de verslagstaten in het kader van de Pensioenwet.

Aantal personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn van de werkgever. De hieraan verbonden kosten zijn voor rekening van de werkgever.

Bezoldiging bestuurders

Het bestuur ontvangt geen bezoldiging.

Saldo overdracht van rechten

De saldi waarde overdrachten zijn als volgt samengesteld:

(x EUR 1.000)	2014	2013
Inkomende waarde overdrachten:	62	105
2014 : 6 overdrachten 2013: 4 overdrachten		
Uitgaande waarde overdrachten:	33	100
2014: 3 overdracht 2013: 3 overdracht		
Saldo overdracht van rechten	29	5

Waardeoverdracht betreft de ontvangst van of overdracht aan pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd.

Als gevolg van onderdekking bij pensioenfonds is de onderlinge afrekening van waardeoverdrachten nagenoeg tot stilstand gekomen. Zodra de financiële positie van het pensioenfonds dit toelaat zullen de onderlinge waardeoverdrachten weer worden hervat. Uiteraard zal dan ook de dekkingsgraad van de tegenpartij voldoende moeten zijn.

Bovengenoemde overdrachten zijn de afgewerkte overdrachten in het betreffende boekjaar.

Overige lasten

Herverzekering

De herverzekering van het nabestaandenpensioen vindt plaats bij Delta Lloyd onder aftrek van de reeds opgebouwde pensioenrechten en een eigen risico van EUR 36.302.

Deze herverzekering is een kapitaalverzekering welke een kapitaal uitkeert bij overlijden van een deelnemer.

De herverzekering is als volgt samengesteld (x EUR 1000):

(x EUR 1000)	2014	2013
Herverzekeringspremie	69	61
Totaal herverzekeringspremies	69	61

Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Nieuwegein, 25 juni 2015
Stichting Pensioenfonds Ecolab
Het Bestuur

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN.

Alle resultaten, zowel positief als negatief, worden toegevoegd of onttrokken aan de reserves van het pensioenvermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 24 december 2014 is de Wet aanpassing Financieel Toetsingskader gepubliceerd (Stb. 2014, nr. 567). De wijzigingen in het FTK zijn ingegaan op 1 januari 2015 (voor bepaalde onderdelen krijgen pensioenfondsen tot 1 juli 2015 de tijd).

De invoering van het nFTK heeft gevolgen voor de hoogte van de vereiste buffers. Het VEV is op basis van de regels van het nFTK opnieuw berekend en is vastgesteld op 113,6%. De voornaamste redenen voor deze verhoging ten opzichte het VEV onder het FTK zijn:

- Stijging van het zakelijke waarden risico als gevolg van hogere buffereisen onder het nFTK
- Stijging van de buffer voor het kredietrisico als gevolg van toevoeging van schokken op basis van ratings onder het nFTK.

Voor de toetsing of per 1 januari 2015 sprake is van een reservetekort is de beleidsdekkingsgraad zoals die op basis van het nFTK wordt berekend per 31 december 2014 van belang. De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2014 is vastgesteld op 112,0%. Aangezien de beleidsdekkingsgraad per die datum lager is dan 113,6% bevindt het pensioenfonds zich onder het nFTK per 1 januari 2015 in een situatie van reservetekort en dient er vóór 1 juli 2015 een herstelplan bij DNB ingediend te worden.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Ecolab te Nieuwegein is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2014.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik onder meer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds. Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Ecolab is naar mijn mening voldoende. Er is wel sprake van toeslagambitie met een expliciete maatstaf, en er is een laag vrij vermogen. De mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toelagen zijn beperkt.

Het oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat tot en met 31 december 2014 van kracht was. Voor de volledigheid merk ik op dat, op basis van gegevens die door het pensioenfonds zijn aangeleverd en door mij op plausibiliteit gecontroleerd, mijn oordeel over de vermogenspositie per 1 januari 2015 op basis van het nieuw Financieel Toetsingskader zou zijn gewijzigd in “niet voldoende, vanwege een reservetekort”.

Amstelveen, 25 juni 2015

drs. J.L.A. Schilder AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Pensioenfonds Ecolab

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening over 2014 van Stichting Pensioenfonds Ecolab te Nieuwegein gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Ecolab per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 25 juni 2015

KPMG Accountants N.V.

F.M. van den Wildenberg RA

Bijlage 1 VERZEKERDEN BESTAND PENSIOENREGELING

<u>Deelnemers</u>	Middellood regeling		Eindlood regeling		<u>Totaal</u>
	<u>mannen</u>	<u>vrouwen</u>	<u>mannen</u>	<u>vrouwen</u>	
01-01-2014	166	30	4	1	201
Toegetreden	9	3			12
Naar gewezen deelnemers	-11	-6			-17
Deelnemer 2 jaar ziek	-2				-2
IP van DN	2				2
Van IP naar PV					
Overleden					
Naar ouderdompensioen	-1		-4	-1	-6
Rechten bij echtscheiding					
31-12-2014	163	27	0	0	190

Gewezen deelnemers

	<u>mannen</u>	<u>vrouwen</u>	<u>Totaal</u>
01-01-2014	276	59	335
Ex-deelnemers	11	6	17
Waarde-overdracht uit	-1	-2	-3
Waarde-overdracht intern	-1		-1
Naar ouderdompensioen	-7		-7
Overleden	-1		-1
Rechten bij echtscheiding			
Correctie dubbele personen van DN	-2	-2	-4
Afkoop		-1	-1
31-12-2014	275	60	335

Ouderdompensioen

	<u>mannen</u>	<u>vrouwen</u>	<u>Totaal</u>
01-01-2014	90	9	99
Ex-deelnemers	3	1	4
Ex-deelnemers met PV recht	2		2
Ex-premievrij	5		5
Overleden	-4		-4
Rechten bij echtscheiding		1	1
31-12-2014	96	11	107

Nabestaandenpensioen

	<u>mannen</u>	<u>vrouwen</u>	<u>Totaal</u>
01-01-2014	-	22	22
Ex-ouderdompensioen	-	2	2
Ex-premievrij		1	1
Overleden			
31-12-2014	-	25	25

Wezenpensioen

	<u>jongens</u>	<u>meisjes</u>	<u>Totaal</u>
01-01-2014	2	4	6
Nieuw			
Beëindigd	-1		-1
31-12-2014	1	4	5

VERZEKERDEN BESTAND PREPENSIOENREGELING**Deelnemers**

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
01-01	0	0	2	7	11
Naar gewezen deelnemers				-	-
Naar prepensioen			-2	-5	-4
31-12	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>7</u>

Gewezen deelnemers

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
01-01	28	31	34	35	144
Waarde-overdracht uit				-	-106
Toegetreden					-
Naar prepensioen	-2	-3	-3	-1	-3
31-12	<u>26</u>	<u>28</u>	<u>31</u>	<u>34</u>	<u>35</u>

Pre-gepensioneerden

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
01-01	12	18	22	22	20
Ex-deelnemers			2	5	4
Ex-gewezen deelnemers	2	3	3	1	3
Afkoop	-1				
Naar pensioenfonds	-6	-9	-9	-6	-5
31-12	<u>7</u>	<u>12</u>	<u>18</u>	<u>22</u>	<u>22</u>

Enkele pre-gepensioneerden ontvangen een combinatie-uitkering van prepensioen, ploeg en/of ATV.

Bijlage 2**OVERZICHT EFFECTEN PER 31-12-2014**

NAAM	AANTAL STUKKEN	KOERS IN EURO	WAARDE IN EURO	
Ondergebracht bij vermogensbeheerders State Street global Advisors:				
<u>VASTRENTENDE FONDSEN (Bonds)</u>				
SSgA Euro Corporate Bond Index Fund	294.467,185	13,915	4.097.569,77	4,01%
SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund	504.952,138	12,460	6.291.703,64	6,18%
MPF Europalms 2021-2025	229.646,201	17,871	4.104.007,26	4,03%
MPF Europalms 2026-2030	434.081,763	22,482	9.759.026,20	9,58%
MPF Europalms 2031-2035	535.971,391	23,848	12.781.845,73	12,54%
MPF Europalms 2036-2040	408.951,903	27,649	11.307.111,17	11,10%
MPF Europalms 2041-2045	5.022.814,482	1,926	9.676.452,10	9,50%
MPF Europalms 2046-2050	418.994,413	15,058	6.309.217,87	6,19%
MPF Europalms 2051-2055	1.177.522,087	2,163	2.547.451,28	2,5%
			66.874.385,02	65,64%
<u>AANDELENFONDS (Equities)</u>				
MSCI World Index CTF EQ Funds USD	999.480,745	34,022	34.004.069,00	33,37%
Ondergebracht bij de KasBank:				
<u>VASTRENTENDE FONDSEN (Bonds)</u>				
2% Nederland 24 nominale EUR 900.000,-	900.000,000	112,244	1.010.196,00	0,99%
		Totaal 31-12-2014	101.888.650	100,00%

Bijlage 3

Algemene ontwikkelingen in de pensioensector in 2014

1. Wetgeving

1.1 Pensioenwet en aanverwante regelgeving

Bestuur pensioenfondsen

Op 9 juli 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Wet versterking bestuur pensioenfondsen. Alle pensioenfondsen dienden uiterlijk 1 juli 2014 deze wet te hebben geïmplementeerd.

Met de Wet Versterking bestuur pensioenfondsen wil het kabinet bewerkstelligen dat de pensioenfondsen deskundiger worden bestuurd. Ook moet de wet zorgen voor sterker intern toezicht en een adequate vertegenwoordiging van alle stakeholders in het bestuur. Bovendien draagt de wet bij aan het stroomlijnen van de organen en taken van de pensioenfondsen.

Er is met de komst van deze wet een wezenlijke verandering opgetreden in de rol van de pensioengerechtigden. Vanaf 1 juli 2014 zijn alle pensioenfondsen verplicht om pensioengerechtigden een vaste plek in hun bestuur te geven.

Waardeoverdracht

De staatssecretaris van SZW heeft in haar brief van 20 januari 2014 aangegeven te hechten aan de individuele keuzevrijheid van werknemers om bij baanwisseling de waarde van hun opgebouwde pensioenaanspraken wel of niet te kunnen overdragen. Daarom wil zij onderzoeken of het recht op waardeoverdracht in stand kan worden gehouden. Tegelijkertijd ziet zij reden om het huidige systeem van individuele waardeoverdracht te vereenvoudigen. Haar gedachten gaan daarbij uit naar een wijziging van het systeem van individuele waardeoverdracht waarbij niet de pensioenaanspraak wordt overgedragen, maar uitsluitend de waarde van de pensioenvoorziening. Tegelijkertijd wil zij bezien of het meer automatiseren van het proces van waardeoverdracht, waardoor waardeoverdracht efficiënter kan plaatsvinden, haalbaar is. Ter uitwerking van deze gedachten is nader onderzoek nodig. De staatssecretaris deed in een algemeen overleg in de Tweede Kamer de toezegging dat werknemers die overstappen naar een andere pensioenregeling, in de toekomst meer tijd krijgen om waardeoverdracht te regelen. De geplande inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving is 1 juli 2015.

Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen

Op 17 december 2014 is het wetsvoorstel Wet aanpassing financieel toetsingskader (FTK) pensioenfondsen aangenomen in de Eerste Kamer. De nieuwe FTK-wetgeving is per 1 januari 2015 van kracht. Het FTK is het onderdeel van de Pensioenwet waarin de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen zijn vastgelegd. Hieronder worden de belangrijkste onderdelen van het nieuwe FTK besproken.

Beleidsdekkingsgraad

In de nieuwe wetgeving wordt de beleidsdekkingsgraad ingevoerd. Dit wordt gedaan om minder afhankelijk te zijn van dagkoersen. De beleidsdekkingsgraad is het 12-maands gemiddelde van de dekkingsgraad. Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd worden op deze beleidsdekkingsgraad.

Herstelsystematiek

Onder het nieuwe FTK verandert ook de herstelsystematiek. In plaats van een korte- en lange termijnherstelplan komt er één herstelplan van maximaal tien jaar. Jaarlijks wordt dit plan geëvalueerd. Het resterende tekort mag dan weer in maximaal tien jaar worden weggewerkt. Hierdoor zal het herstel naar de vereiste dekkingsgraad langer duren dan tien jaar. De premie hoeft in een situatie van dekkingstekort niet meer bij te dragen aan herstel. Indien het fonds ultimo 2014 een reservetekort heeft, dient vóór 1 juli 2015 een herstelplan opgesteld te worden.

Korten

Het korten van de pensioenen blijft een laatste noodmaatregel. Indien de beleidsdekkingsgraad vijf jaar lang lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan moet er gekort worden. Dat kan ineens of evenredig gedurende maximaal tien jaar. Een korting is ook noodzakelijk als er onvoldoende herstelkracht is om binnen tien jaar te herstellen tot de vereiste dekkingsgraad.

Indexatie

Er kan bij de nieuwe FTK-wetgeving minder snel geïndexeerd worden. Dit kan pas vanaf een dekkingsgraad van 110 procent. Er moet gecontroleerd worden of dezelfde mate van indexeren ook in de toekomst gefinancierd kan worden uit het eigen vermogen boven 110 procent. Daarbij moet rekening worden gehouden met het maximale aandelenrendement.

Voor een gemiddeld fonds kan bij een beleidsdekkingsgraad van 120 procent een indexatie van één procent worden gegeven en bij 130 procent een indexatie van twee procent. Voor een jong fonds liggen de grenzen ongeveer vijf procent hoger, voor een oud fonds ongeveer vijf procent lager. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het beleggingsbeleid van een pensioenfonds. De toeslagenmatrix komt te vervallen.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie mag nog steeds gedempt worden op basis van het verwacht fondsrendement of op basis van de 10-jaarsgemiddelde rente. Voor de demping op basis van verwacht fondsrendement gaan strenge regels gelden. De premie mag niet stijgen ten gevolge van een toename van de voorziening door de toegenomen levensverwachting.

De levensverwachting moet worden meegenomen in het herstelplan of in een verlaging van de indexatie. Voor premiekorting gaan dezelfde strenge regels gelden als voor premierestitutie nu.

Haalbaarheidstoets

Er komt een jaarlijkse haalbaarheidstoets. Dit is de opvolger van de continuïteitsanalyse. Er is aandacht voor het verwachte pensioenresultaat en voor de risico's daaromheen. Fondsen moeten zelf een bandbreedte vaststellen voor de toegestane afwijking van het verwachte pensioenresultaat bij een slecht weer scenario. Deze bandbreedte moet passen bij de risicohouding van de deelnemers in het fonds. Jaarlijks wordt gekeken of het verwachte pensioenresultaat nog aansluit bij de gewekte verwachtingen. Voor de toets wordt een uniforme aanpak voorgeschreven. De eerste (aanvangs)haalbaarheidstoets dient vóór 1 oktober 2015 gereed te zijn.

1.2 Overige wet- en regelgeving

Aanpassing Witteveen kader

In het regeerakkoord is afgesproken om het fiscale kader voor het aanvullende pensioen, het zogeheten Witteveen kader, te versoberen. Het kabinet acht het van belang de ambitie ten aanzien van de pensioenhoogte aan te passen aan het stijgen van de levensverwachting en de trend van langer doorwerken. Aanpassing van het Witteveen kader kan op drie manieren plaatsvinden: verhoging van de pensioenrichtleeftijd, verlaging van de maximumopbouwpercentages en een maximering van het pensioengevend loon. Met de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd is geregeld dat in 2014 de pensioenrichtleeftijd wordt verhoogd (in 2014 naar 67 jaar en vervolgens gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting).

Bovendien worden de maximumopbouwpercentages per 1 januari 2014 verlaagd (voor middelloonregelingen van 2,25% naar 2,15% en voor eindloonregelingen van 2% naar 1,9%).

Vanaf 1 januari 2015 zijn er opnieuw wijzigingen aangebracht in de fiscale kaders. In hoofdlijnen zijn de aanpassingen per 1 januari 2015 als volgt:

- Middelloonregelingen: maximale opbouwpercentage ouderdomspensioen gaat van 2,15% (2014) naar 1,875% bij een pensioenleeftijd van 67 jaar;
- Eindloonregelingen: maximale opbouwpercentage ouderdomspensioen gaat van 1,9% (2014) naar 1,657% bij een pensioenleeftijd van 67 jaar;
- Beschikbare premiereregelingen: de premiestaffels worden overeenkomstig aangepast;
- De minimale franchise in een eindloonregeling wordt per 1 januari 2015 EUR 14.204 (in plaats van EUR 13.449);
- De minimale franchise in een beschikbare premiereregeling en een middelloonregeling wordt per 1 januari 2015 EUR 12.552 (in plaats van EUR 13.449).
- Het pensioengevend inkomen wordt gemaximeerd op EUR 100.000.
- Overeenkomstig wordt ook de maximale hoogte van het nabestaandenpensioen verlaagd.

Voor een werknemer met een bruto salaris van meer dan EUR 100.000 is het niet langer mogelijk om over het meerdere fiscaal vriendelijk pensioen op te bouwen. Over het deel van het inkomen boven de EUR 100.000 is een nieuwe

spaarmogelijkheid op vrijwillige basis geïntroduceerd. Deze faciliteit kan zowel in de 2e als de 3e pijler ondergebracht worden. Deze spaarmogelijkheid is vrij gesteld van vermogensrendementsheffing in box 3.

Algemeen Pensioenfonds

Het Algemeen Pensioenfonds (APF) is een nieuw type pensioenfonds. Op dit moment is er een wetsvoorstel aanhangig waarin het APF geregeld wordt, de beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2016. De eerste APF-en zouden per 1 januari 2016 operationeel kunnen zijn. Volgens het kabinet zijn de huidige alternatieven tot onderbrenging van de pensioenregeling te beperkt.

Eenzijds bestaat de behoefte aan pensioenuitvoering waarbij de identiteit/solidariteit van de eigen collectiviteitskring kan worden behouden met zeggenschap van de belanghebbenden over de eigen pensioenregeling en het beleggingsbeleid. Anderzijds is er de wens om de keuzemogelijkheden voor werkgevers en werknemers te verbeteren door een kwalitatief hoogstaande en veilige pensioenuitvoering tegen een scherpe prijs te realiseren.

Doelstellingen die het kabinet met het APF beoogt te realiseren zijn:

- Realiseren van schaalvoordelen
- Beperken bestuurlijke lasten en uitvoeringskosten
- Noodzaak tot verdergaande consolidatie van pensioenfonds en professionalisering in de pensioenfondssector

Wat het APF bijzonder maakt, is dat meerdere ondernemingen kunnen toetreden tot een APF, waarbij de keuze bestaat uit uitvoering van de pensioenregelingen binnen een eigen collectiviteitskring (= eigen premie-, indexatie- en beleggingsbeleid) en toetreding tot een collectiviteitskring waarin meerdere ondernemingen participeren. In het laatste geval is er sprake van een gezamenlijk premie-, indexatie- en beleggingsbeleid. Toetreden tot (of zelf oprichten van) een APF is niet alleen voorbehouden aan ondernemingspensioenfonds na liquidatie, ook pensioenregelingen die bij een verzekeraar zijn ondergebracht kunnen worden ondergebracht bij een APF. Het APF mag zich in een warme belangstelling verheugen, niet alleen van verzekeraars en vermogensbeheerders die overwegen zelf een APF op te richten, ook de politiek en DNB hebben aangegeven voorstander te zijn van spoedige inwerkingtreding van het wetsvoorstel, waarbij zij hebben aangegeven een duidelijke toegevoegde waarde te zien voor het APF als alternatief voor de huidige uitvoeringsvormen van pensioenregelingen.

2. Financiële positie pensioenfonds

Dekkingsgraad pensioenfonds

De gemiddelde dekkingsgraad van de Nederlandse pensioenfonds is het afgelopen jaar per saldo gedaald. Eind december 2014 stond de gemiddelde dekkingsgraad op 108%, een daling van een procentpunt ten opzichte van eind december 2013.

De beperkte daling van de dekkingsgraad in 2014 wil niet zeggen dat er weinig is gebeurd. Tussen januari en augustus steeg de dekkingsgraad van 109% tot 112%. Terwijl gedurende het hele jaar de marktrente daalde, wisten pensioenfonds in deze periode te profiteren van sterke rendementen op hun aandelenportefeuille. In september daalde de gemiddelde dekkingsgraad echter fors om in oktober het dieptepunt van 107% te bereiken. Angst voor een nieuwe recessie in Europa, de crisis in de Oekraïne, sancties tussen Rusland en de EU en VS en de maatregelen die de Europese Centrale Bank begin juni aankondigde, hebben de tweede helft van 2014 een remmend effect op de gemiddelde dekkingsgraad gehad.

De daling van de marktrente heeft er in 2014 toe geleid dat de obligatieportefeuille per saldo voor een gemiddeld pensioenfonds 28% in waarde steeg. De aandelenmarkten profiteerden hier ook van, waardoor aandelenkoersen voor een gemiddeld fonds met 24% stegen. Het rendement van de totale portefeuille voor een gemiddeld fonds was 24%. Door de gedaalde marktrente is echter ook de waarde van de pensioenverplichtingen voor een gemiddeld fonds met 25% gestegen. Dat heeft een negatieve invloed op de dekkingsgraad.

Doordat pensioenfonds per 1 januari 2015 niet meer met de driemaandsmiddeling mogen rekenen, zakt de gemiddelde dekkingsgraad tot circa 103%. Dat is lager dan het wettelijk vereiste minimum van 104,3%. Toch betekent dit niet automatisch dat pensioenfonds moeten korten: het nieuwe Financiële Toetsingskader (nFTK) dat per 1 januari 2015 is ingegaan, bepaalt dat de gemiddelde dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden ('de beleidsdekkingsgraad') leidend is. Per eind december 2014 staat deze voor een gemiddeld pensioenfonds op 110%. Bij een beleidsdekkingsgraad van

110% geldt voor de meeste pensioenfondsden dat zij geen dekkingstekort hebben, maar wel een reservetekort. Deze pensioenfondsden moeten een nieuw herstelplan indienen, waarin zij laten zien dat zij binnen tien jaar dit reservetekort kunnen wegwerken.

Korting van pensioenaanspraken en –rechten per 1 april 2014

Per 1 april 2014 hebben 29 pensioenfondsden de pensioenen van hun deelnemers gekort. Volgens de toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) variëren de percentages waarmee de 29 pensioenfondsden moeten korten tussen de 0,5% en 7%. De gemiddelde korting van de pensioenfondsden kwam uit op 1,3%.

3. Overige ontwikkelingen

Toezicht

In de jaarplanning van AFM over 2014 heeft AFM inzake het thema Pensioen de volgende hoofddoelstellingen:

- De AFM draagt met haar werk bij aan mogelijkheden voor pensioendeelnemers om daadwerkelijk actie te ondernemen en aan een uitlegbaar pensioen.
- De AFM stimuleert een stapsgewijze ontwikkeling van het pensioenregister naar een pensioendashboard en op de langere termijn naar een financieel dashboard. Zij draagt op deze manier bij aan een vorm van informatieverstrekking die pensioendeelnemers in staat stelt om weloverwogen keuzes te maken en te plannen voor de oude dag.
- De AFM stimuleert de pensioensector om te zorgen voor een kostenefficiënt, zo simpel mogelijk en bij de deelnemer passend pensioen. Zij draagt bij aan de vergelijkbaarheid van pensioenregelingen voor verschillende belanghebbenden.

Ook DNB heeft in een brochure een overzicht gegeven van de toezichtthema's voor 2014.

Speerpunten waren: houdbaarheid bedrijfsmodel, liquiditeit in periode van stress, beheersing rente- en marktrisico, wet versterking bestuur pensioenfondsden en nieuw financieel toetsingskader.

Levensverwachting en overlevingstafels

Met de publicatie van de Prognosetafel AG2014 heeft het AG in september 2014 de meest recente inschatting van de toekomstige sterfte voor de Nederlandse bevolking gepubliceerd. Uit de Prognosetafel AG2014 blijkt dat de sterftekansen voor zowel vrouwen als mannen nog steeds dalen en dat de levensverwachting blijft stijgen. Op basis van de laatste inzichten bedraagt de levensverwachting van een in 2014 geboren vrouw 92,2 jaar en van een in 2014 geboren man 89,9 jaar. Naar verwachting stijgt de levensverwachting van jongens en meisjes die in de komende 50 jaar worden geboren verder met 3 à 4 jaar.

Pensioenfondsden en verzekeraars kunnen de Prognosetafel AG2014 gebruiken voor het vaststellen en toetsen van hun technische voorzieningen en hun premies. De effecten zullen niet voor alle pensioenfondsden hetzelfde zijn. Algemeen kan worden gesteld dat bij pensioenfondsden met relatief veel ouderen en relatief veel mannen, de technische voorzieningen iets zullen dalen en dat bij pensioenfondsden met relatief veel jongeren en relatief veel vrouwen de technische voorzieningen iets zullen stijgen. Op geaggregeerd niveau is het verschil in uitkomsten tussen de Prognosetafel AG2014 en de Prognosetafel AG2012-2062 op de technische voorziening naar verwachting beperkt.

Indien de Prognosetafel AG2014 wordt gebruikt voor de eerstvolgende vaststelling (2019) van de AOW-leeftijd dan is er op basis van de huidige wetgeving naar verwachting geen reden de AOW-leeftijd in 2024 verder te verhogen.

Uitvoeringskosten

In 2014 heeft DNB gemeld dat alle pensioenfondsden inmiddels volledig hebben gerapporteerd over hun vermogensbeheerkosten. DNB noemt dit een positieve ontwikkeling, temeer omdat fondsden in 2014 voor het eerst in detail over hun vermogensbeheerkosten moesten rapporteren.

Staatssecretaris Klijnsma heeft op 12 mei 2014 een conceptbesluit over uitvoeringskosten aan de Tweede Kamer gestuurd. Hiermee wordt nadere invulling gegeven aan de verplichting voor pensioenfondsden om de kosten voor het pensioenbeheer en het vermogensbeheer in hun jaarverslag te rapporteren. Om onnodige extra kosten te voorkomen is hierbij aangesloten bij de Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie en (waar mogelijk) bij reeds bestaande verplichtingen om over beheerskosten te rapporteren. Het besluit is per 1 januari 2015 in werking getreden.

Nationale Pensioendialoog

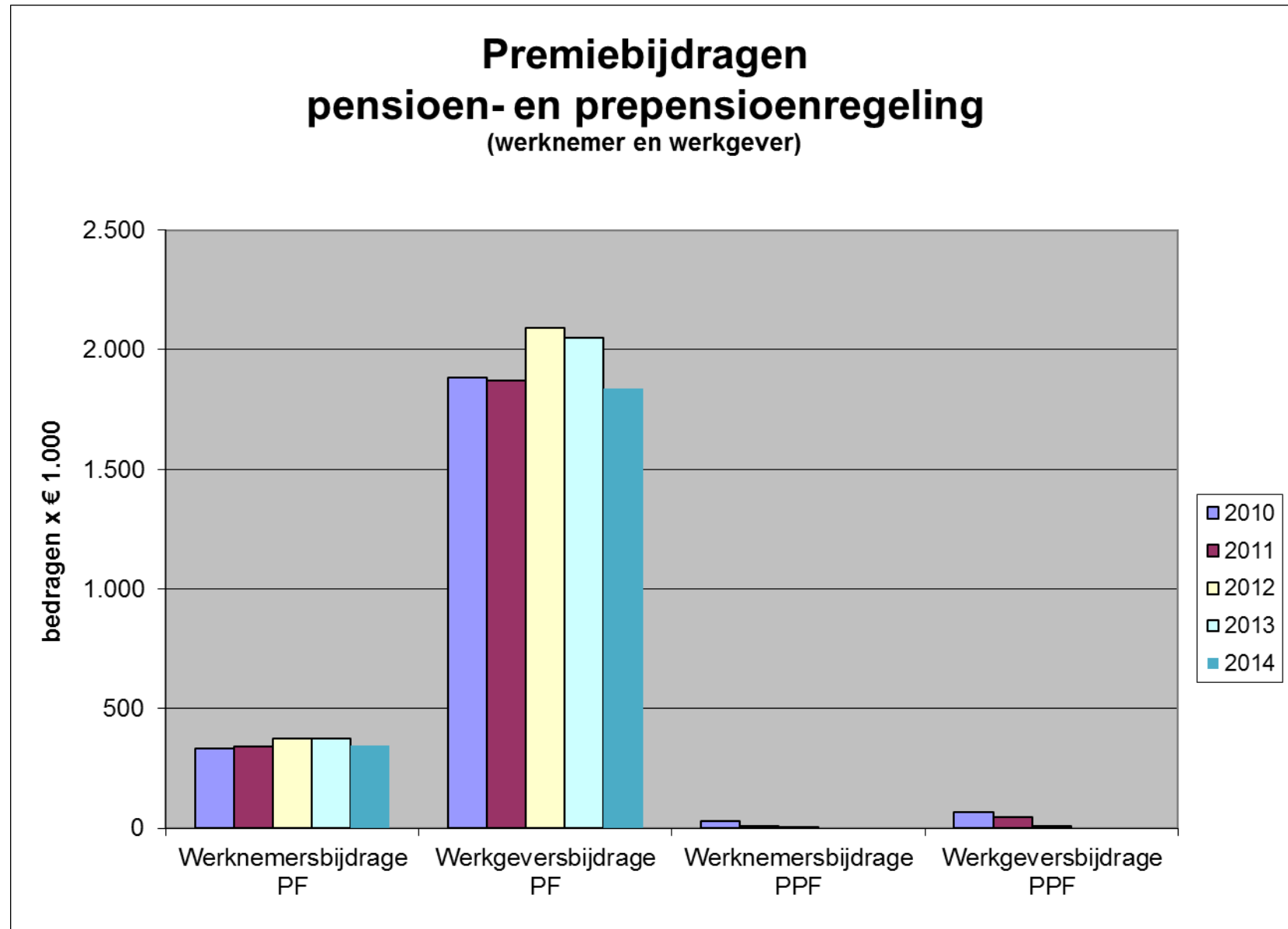
In 2014 heeft het kabinet op initiatief van staatssecretaris Klijnsma een Nationale Pensioendialoog opgestart: een open, brede dialoog over de maatschappelijke houdbaarheid van ons stelsel van aanvullende pensioenen in de 21ste eeuw.

Belangrijkste aandachtspunten in de reacties waren:

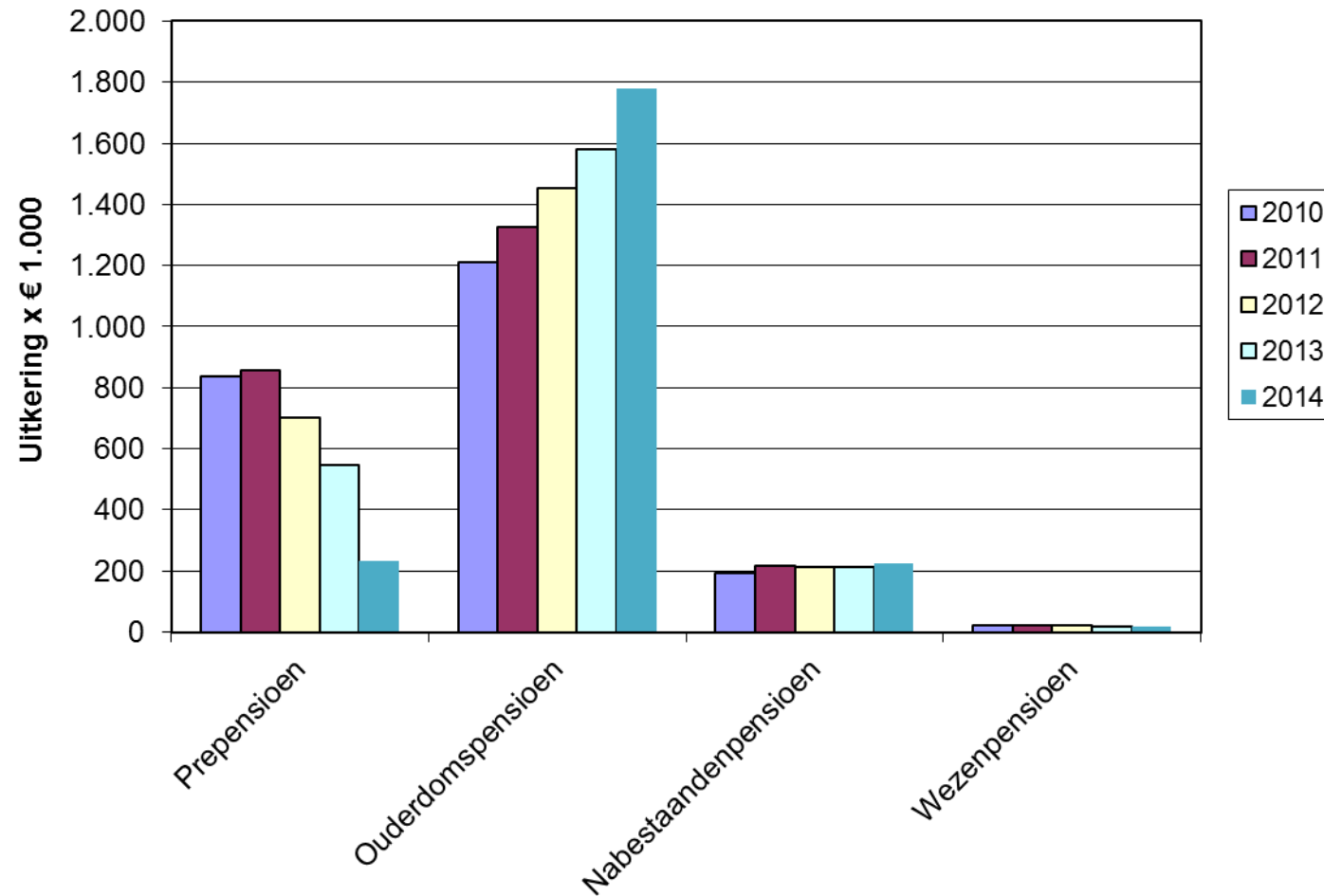
- Pensioenen moeten transparanter en minder complex worden
- Veranderende arbeidsmarkt is een belangrijke reden voor verandering pensioenstelsel
- Roep om meer aansluiting bij individuele behoeftes
- Solidariteit, maar hoe en met wie?
- Waar liggen verantwoordelijkheden

Deze aandachtspunten zullen verder worden uitgewerkt in de hoofdlijnen nota. Het advies van de SER in het kader van de Nationale Pensioendialoog verschijnt naar verwachting eind februari 2015. Ook onderzoeken van het CPB en SCP worden toegevoegd aan de hoofdlijnen nota. De planning is om in mei 2015 deze hoofdlijnen nota naar de Tweede Kamer te sturen.

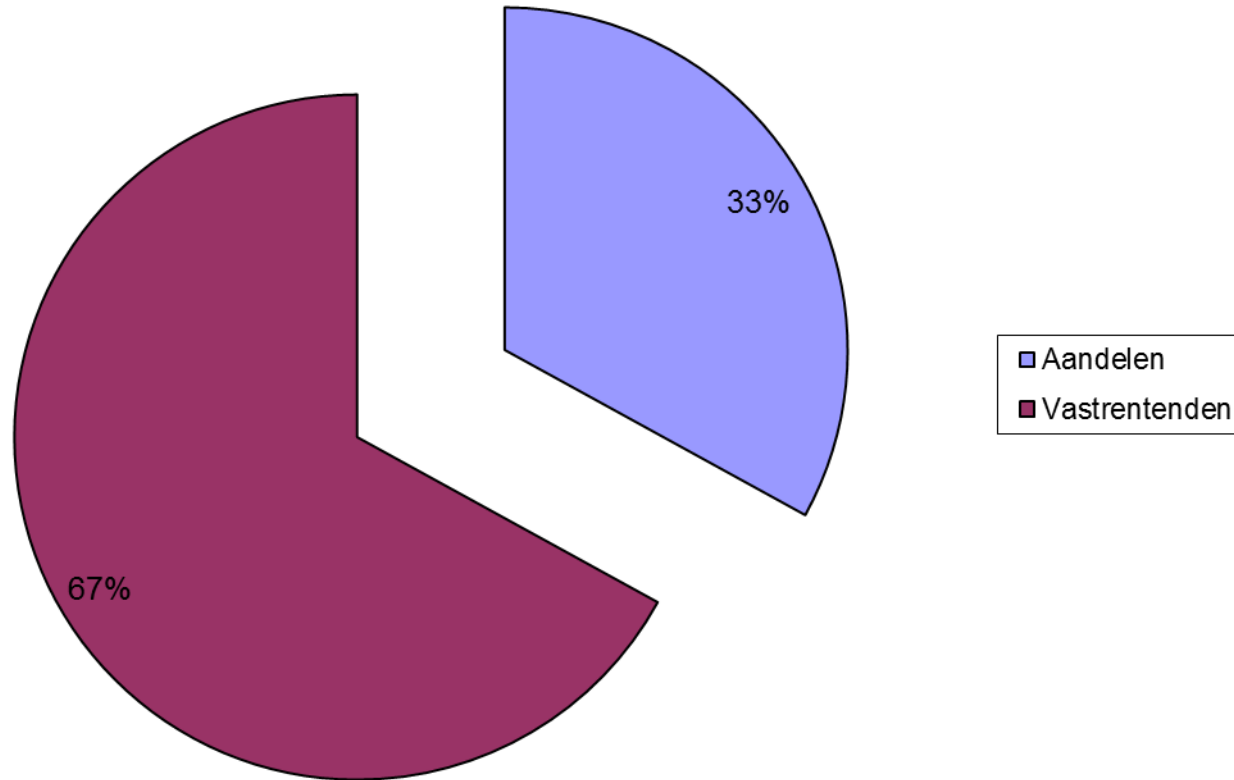
Bijlage 4 Grafieken

Pensioenuitkeringen

Verdeling beleggingen

Grootte en samenstelling pensioenverplichting

